

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਚਿੱਤਰ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ (ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ)

www.pardestimes.com
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ pardestimes

ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ ਐਮ. ਬੀ. ਏ. ਮੈਨੋਜ਼ਿੰਗ ਐਡੀਟਰ

VOL- 16

No. 389

January 5, 2022

E-mail : info@pardestimes.com

Ph 510-938-7771, 510-516-3536

ਡਾ. ਹਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਉਵਰਸੀਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣੇ

ਡਬਲਿਨ - ਪਿਛਲੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਡਬਲਿਨ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਉਵਰਸੀਜ਼ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਹਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੀ ਨੂੰ

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਸੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹਿ ਰਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਵਰਸੀਜ਼ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਇਕਾਈ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ।

ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਮਹੀਨੇ 'ਚ 1000 ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰੈਸ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) ਅਖਬਾਰ ਵਾਲੇ ਵੀ ਪੁੰਜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਵਰਿੰਦਰ ਉਭੀ ਵੀ ਪੁੰਜੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਪਰਦੇਸ਼ ਟਾਇਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

- ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ.

ਕਈ ਪਿਰਾਂ ਬਣਨ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਾਰ ਦੁਚਿੱਤੀ ਵਿਚ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੋਟਰ

ਚੋਣ ਜਾਬਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਿਖਾ ਰਹੀ ਹੈ ਨਵੇਂ ਸਬਜ਼ਬਾਗ, ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਕਾਰਨ ਵਿਚ ਜੁਟੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ ਦੁਚਿੱਤੀ ਭਰਿਆ ਚੋਣ ਮਾਹੌਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਗਰਮ ਧਿਰਾਂ ਕਿਸਮਤ ਅਜਮਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਵਾਇਤੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਣਾਈ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਕਾਸ ਕਾਂਗਰਸ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 22 ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਆਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਗਲੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸ ਦੀ ਬਣੇਗੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੋਟਰ ਦੁਚਿੱਤੀ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਖਾਨਜੰਗੀ ਜਾਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਵੱਡੀ ਹਲਚਲ ਮੱਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਅਚਾਨਕ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਗਟ

Covered California
COVERED CALIFORNIA

Certified Insurance Agent

Global Green
INSURANCE AGENCY

ਹੈਲਥ ਇੰਸ੍ਯੂਰੇਂਸ ਕਰਵਾਉਣ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਫੋਨ: 510-487-1000

MANN@GGIABA.COM
Mann Insurance Brokers Inc.
4123 Dyer St., #230, Union City, CA 94587

SHIROMANI AKALI DAL

aap
AAM AADMI PARTY

BJP

ਸਿੰਘ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਾਡਿੰਗ ਤੇ ਭਾਰਤ ਭੂਸਣ ਆਸੂ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੇਤਾ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਨੇਤਾ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਜ਼ੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਾਹੂਲ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਜ਼ਾਰੀ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਭੂਸਣ ਆਸੂ ਖੱਲ੍ਹੂ ਕੇ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਤਾਂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜੁਬਾਨ ਬੰਦ ਰੱਖਣ। ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ਿਠੀਆ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਨਸ਼ੀਹਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਨੇਤਾ ਚਿੰਤਾ ਹਨ ਕਿ ਕਿਡੇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਕਾਰਨ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਸਹਿਣਾ ਪਵੇ। ਇਸੇ ਦੇ ਮੌਦੇਨਜ਼ਰ ਉਹ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਵਜ਼ੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁੰਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇ। ਖੱਲ੍ਹੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਨੇਤਾ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੀਐਮ ਅਹੁੰਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ 'ਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਵਜ਼ੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਦਾ ਖੱਲ੍ਹੂ ਕੇ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਜ਼ਾਰੀ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਅਚਾਨਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਇਕਸਟੁ ਹੋ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਣਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਚੇ ਘਮਾਸਾਨ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਤਮਾਸ ਮਤਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕਸਟੁ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੰਨੀ ਦੇ ਸੀਐਮ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਰਾਜ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ (ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 3 'ਤੇ)

Allstate
You're in good hands.
Avninder Singh
Insurance Specialist, CA Lic. # 0822501
Auto ~ Home ~ Life ~ Health ~ Business ~ Commercial
PH.(510) 441-7490
Toll free (877) 441-7490

30042 MISSION BLVD. SUITE 221 HAYWARD, CA 94544

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਈ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਗਡਿਊਜ਼ੀ ਸਟੇਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ,

ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ

ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਫ਼ਤਰ	ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫ਼ਤਰ	ਸੈਕਰਾਮੈਂਟ ਦਫ਼ਤਰ
44808 S. Grimmer Blvd # 208 Fremont, CA 94538	37-18-73rd ST. Ste 401 Jackson Height, NY 11372	2945 W. Capitol Ave. West Sacramento CA-95691
510-657-6444	718-533-8444	916-372-448

4491 w. Shaw Ave # 300B
Near Costco Fresno, CA 93722
phone 559-271-5511

See me today and get the discounts and service you deserve

Gurbinder S Mavi
Insurance Lic# 0F22244
Bus: 650-326-0660, Cell : 408-829-6284
988 El Monte Ave Mountain View, CA 94040

Like a Good Neighbor, State Farm is There www.gmavi.com

AUTOBAHN
Body & Paint

Specializing in Convenience & Quality

ਡੋਟਾਂ ਅਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੋ

Baghel Singh Jaswal
Ph: (650) 966-1840, Fax: (650) 966-1023
www.autobahnbodypaint.com

778 Yuba Drive, Mountain View, CA 94041

Raj Budwal
(Investment and Financial Advisor)
408-972-8000,
408-835-0202 (Cell)

Budwal and Associates
329 Piercy Road, San Jose, CA 95138

8350202@gmail.com

ਕਿਸ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਏਜੰਡੇ 'ਤੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ?

ਸਾਡੇ ਘਰ-ਬਾਰ, ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਜਾਮੀਨ, ਪਲਾਟਾਂ, ਘਰਾਂ, ਕੋਠੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵੀ ਇੰਕਦਮ ਹੇਠਾਂ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਹੋਈ ਮੁਨੌਲੀ ਸਭਿਆਤਵਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਯੁੱਗ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਰੈਣ ਬਸੇਰਾ ਨਦੀਆਂ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਤੇ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਵਧੇਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ; ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਆਖਿਆ ਗਿਆ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਪੁਜਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਿਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪਾਧ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੈੱਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪਿਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅਣਸ਼ਹਿਆ ਕਰਕੇ ਹਵਾ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਬੋਂਦਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਓਨੀ ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਪੁਰਾਣੇ ਵੇਲਿਆਂ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਸੇਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੋ ਸਕੇ। ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਕਸਤ ਮਨੁੱਖ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਤੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਕਾਰਖਾਨੇ ਇਸ ਲਈ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਚਰਾ ਨੇੜਲੇ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਬੁੱਢੇ ਨਾਲੇ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਮਾਦਾ
ਟਨਾਂ ਦੇ ਟਨ ਸਤਲਜ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਜਿਵੇਂ
ਗਾੜ੍ਹੇ ਸੰਘਣੇ ਤੇਲ ਦੀ ਨਦੀ ਵਹਿ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਕਾਲੀ ਗਾਰ
ਦੀ ਇਹ ਨਦੀ ਜੋ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਈ
ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲੁਕਾ ਕੇ ਦਰਿਆ ਵਿਚ
ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਮੁਸਕ
ਮਾਰਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਹਿਦੀ ਇਹ ਨਦੀ ਕਾਸਾਬਦ ਪਿੰਡ
ਕੋਲ ਸਤਲਜ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸੈਕਤੇ ਕਿਊਸਿਕ
ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਸਤਲਜ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਹੈ ਜੋ
ਦਰਿਆ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਨੀਰ ਨੂੰ ਗੰਦੇ ਨਾਲੇ ਵਿਚ ਬਦਲ
ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਜ਼ਰ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅੱਖ ਰੋ
ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਅਕਲ ਸੁਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸੋਚ
ਇਨੀ ਗਈ ਗੁਜ਼ਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਣੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ
ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਪਸੂ-ਪਛੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ
ਪੀਣਾ ਹੈ, ਵਿਚ ਗੰਦਾ ਮਾਦਾ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੱਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਧੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਇਹ ਕਿਰੋ ਜਿਹਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੌਤ
ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ?

ਮਾਲਵੇ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਜੋ ਨਹਿਰਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀ ਕੇ ਗਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੰ

ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਚਮਤੀ ਦੇ ਰੋਗ ਬਤੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹਿਆ ਸਮਾਨ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹੀ ਜੋ ਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਸਾਡੇ ਕਿਸ ਕੰਮ? ਇਹ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਸੱਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਜਹਿਰ ਘੋਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋਖੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ-ਬਾਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਭੋਗਦਿਆਂ ਵਿਕ ਗਏ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਮਾਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋਖੀ

ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਸੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ
ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ
ਉਤਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ
ਬਣਾ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ
ਵੱਲ ਤੋਰਦਾ ਹੈ।
ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ
ਸਗੋਂ ਇੱਥੇ ਬੁੱਢੇ
ਨਾਲੇ ਅਤੇ ਇਸ
ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਵੱਡੇ
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ
ਲੋਕ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਰ ਤੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ
ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕ ਮਾਰਦੇ ਗੰਦੇ ਮਾਦੇ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ
ਲੋਕ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਗੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ
ਪੀੜਤ ਹਨ।

ਇੱਥੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਪਲੀਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇ? ਹੱਲ ਸ਼ਾਇਦ
ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਪੈਣ ਤੋਂ
ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਜੋ
ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕੀਤਾ
ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਦਰਿਆ
ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁੜ ਨਿ੍ਹਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਮਿਲਾਂ ਨੂੰ
ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਪਲੀਤ ਹੋ ਕੇ
ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ
ਕੱਢਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਬਰੋਕ ਲੋਗੇਗੀ, ਉਥੇ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਗੰਦਾ
ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ, ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਪਾਣੀ
ਨੂੰ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਗੰਦਗੀ ਜਾਂ ਗਾਰ ਨੂੰ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ
ਤੋਂ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਤ ਦੇ ਇਸ ਮੰਜ਼ਰ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਪਰ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਨਹੀਂ ਸਰਦੀ ਲੱਕਾ ਹੈ ਵੱਡੇ ਕੇ ਵੱਟਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਇਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਤਹਿ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਵਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਣਾ ਨਾਮ-ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਹੋਣੇ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੱਧ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਿਚਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਾਂ। ਸਾਡੀਆਂ

ਪਏ ਹਾਂ। ਸਾਡੀਆਂ
ਸਿਆਣਪਾਂ ਨੇ ਸਾਰਾ
ਸਾਲ ਵਹਿਦੇ
ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਢੇ
ਨਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬਦਲ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਰਹੇ ਹਨ ਸਿੱਖ ਲੋਕ
ਨਹਿਰਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੈਂਕਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬੜੇ ਦਿਲ ਕੰਬਾਊਂ ਹਨ। ਅਬੋਹਰ ਨੇਤ੍ਰਲੋਕ
ਪਿੰਡ ਡੰਗਰੇਖਾ ਅਤੇ ਧਰਾਂਗਵਾਲਾ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਭਾਡੀਆਂ
ਭਿਆਨਕ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ
ਤਕਰੀਬਨ 12 ਤੋਂ 14 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਨ੍ਹੇ ਕੀ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਜਿੰਦਗੀ ਮੌਤ ਦੀ ਲਤਾਈ
ਲਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਧਰਾਂਗਵਾਲਾ ਪਿੰਡ ਦਰਮਿਆਨਾ ਸਿਹਾ ਹੈ
ਜਿਥੇ 30 ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੱਚੇ ਮੰਦਬੁੱਧੀ ਹਨ। ਗੰਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ,
ਪਲਿਤ ਹਵਾ, ਰਸਾਇਣਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਅਖੌਤੀ ਵਿਕਸਨ
ਮਾਡਲ ਦੇ ਰਹਿਨਮਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਨਰਕ ਬਣਾਉਣਾ
ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਕੈਂਸਰ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ
ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਆਮ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ
ਘਰ-ਬਾਰ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਵਿਕ
ਰਹੇ ਹਨ। ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਵੀ ਰਾਜਾਸੀ ਜਾਮਾਤ
ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਪੀਤਾਂ ਹਨ?

ਪੜਾਬ ਦ ਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਲੜ
ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ
ਹੈ। ਪੜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਅੱਜ ਜੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ

A portrait of a man with a beard and mustache, wearing a white turban and a light-colored shirt with purple and blue stripes. He is looking directly at the camera with a neutral expression.

ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਜ ਇਹ ਠੀਕ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਹ ਸੌਦਾ ਬਹੁਤ ਘਟੇ ਵਾਲਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਡਗਰ ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਬੰਜਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ, ਅੱਜ ਦਾ ਦੌਰ ਮਨਾਫੇ ਬਟੋਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਅਜੋਕੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਊਂਸਕ ਪਾਣੀ ਬਰਬਾਦ ਅਤੇ ਗੰਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬੰਦ ਬੱਤਲ ਪਾਣੀ ਵੀਹ ਰੁਪਏ ਲਿਟਰ ਵਿਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਨਾਸਮੜੀ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕੇ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੇ ਪਾਣੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਆਮ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਨਾ ਰਹੇ।

ਪਾਣੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ
ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਵੇਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ
ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਭ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ
ਜ਼ਿਕਰ ਸੰਵੇਦਨਹੀਣ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ
ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਾਇਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾ ਵੱਸਣ
ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਜੁੱਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਪਾਣੀਆਂ
ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰ ਘੱਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ
ਅਕਲ ਦੇ ਬੂਝੇ ਭੇੜ ਲਏ ਸੀ, ਜਬਾਨ ਨੂੰ ਜੰਦਰੇ ਜਤ ਲਏ
ਸੀ। ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਜਾਗਰੂ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ
ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਇਹ ਨਾ
ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਜਦੋਂ ਸਾਡੀ ਜਾਗ ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ
ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ।

ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕਵੀਂ ਰਲਕੀਡੀ

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਪ੍ਰਯਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੰਹਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਧੱਧਰ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮੀ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਸਬੰਧੀ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿਵਾਈ। ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਟਿੱਕਰੀ, ਸਿੰਘੂ ਤੇ ਗਾਜੀਪੁਰ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਸਕੇ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ 1996 ਤੋਂ ਉਸ (ਭਾਜਪਾ) ਦੀ ਬਿਨਾ ਸਰਤ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਰਚਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਨਜ਼ਿਤ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। 29 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਦੇ ਸਹਿਗਠੀ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਕਈ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਰਵੀਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਲੜ ਫੜ ਲਿਆ। 21 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੱਦ ਕਾਂਗਰਸ ਤਕ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੌਢੀ ਜੋ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਹੱਦਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦੋ ਐਮਐਲਏ ਫੜਹਿੰਸ਼ਗ ਸਿੰਘ

ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ ਵੀ ਰਾਣਾ ਸੋਫੀ ਵਾਲੀ
ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਵਿਚ ਜਾ ਰਲੇ।

ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਪੁਰਾਣੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਡਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਜਪ
ਦੀ ਸਰਨ ਲੈ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰ ਸੁਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਈ
ਹੋਰ ਇਸ ਵਹੀਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਇਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪ
ਦੋਹਾਂ ਪ੍ਰੰਤੁ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਜਪ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਰਣਨੀਤੀ
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਵੀ ਅਪਣਾਈ ਸੀ ਪਰ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ
ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ
ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਕੋਲ ਮਮਤਾ ਜਿਹੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਉਰਜਾ ਅਤੇ
ਭਾਜਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਟਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਜਪ
ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ
ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸਖੌਤੇਵੇਂ ਸਿੰਘ

ਦੀਡਸਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਘੁਕਤ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲਾ ਚੌਨੁਕਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੀ ਸੰਹਿਮਤੀ ਬਣਾ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੀਆਂ ਕਨਸੋਂਅਂ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਹੁਮਤ ਨਾ ਮਿਲੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੋਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪੰਜਾਬ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਖਾਸ ਐਲਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਇਹ

ਰਾਣੀਤੀ ਸਰਹੁੰਦੀ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤਿਕ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਟੋੜਨਾ-ਭੰਨਣਾ, ਸੂਬੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਘੱਟਰਿਗਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵਿਚ ਜਿਤ-ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਹਰ ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਤਿਆਗਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ਼ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜਿਤ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਟੀਚਾ ਬਣਾ ਲੈਣਾ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਚੇਤਨ ਰਹਿਣ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਭਾਜਪ ਦੀ ਇਸ ਰਣਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਪੈਂਤੇ ਅਪਣਾਉਣੇ ਪੈਂਣੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਸਾਡਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੋ- ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਬਠਿੰਡਾ - ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਛਾਬਤਾ ਪੈਲੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੋਣ ਬਿਗੁਲ ਵਜਾਉਂਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਇੱਕਜੁਤ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਟਕਸਾਲੀ ਗੱਠਸੋੜ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਛਾਬਤਾ ਪੈਲੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਜ ਨੰਬਰਦਾਰ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੀ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਸਹਮਤੀ ਜਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਟਕਸਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਠਸੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਬਣਵਾਰੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਛੇਤੀ ਬੈਠਕ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਾਜ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਠਿੰਡਾ ਪੱਜਣ ਉਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰੀ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰਾ ਛਾਬਤਾ ਪੈਲੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁਰਖ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਇਸੇ ਤਰਾ ਰਾਜ ਨੰਬਰਦਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਤਾਇਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਂਗ ਨੂੰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਉਕਤ ਮੰਗ ਨੂੰ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਮੰਗ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਪੂਰਾ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ

ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਸਰਜਮੀ ਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਧਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 1305 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਠਿੰਡੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਹਿਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਬਸੇ ਅਤੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦਾ ਵੰਸ਼ੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਵਾਂ ਭਵਿੱਖ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਕਰਿਏ। ਅੱਜ ਵਿਅਕਤੀ ਗਤ ਹਿਤਾਂ ਤੋਂ ਉਤੇ

ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤੱਤੀਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ

ਬਠਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਂਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਲ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਮਿਊਜਿਕਲ ਪਾਰਕ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਏ, ਹਾਜ਼ੀਰਤਨ ਚੱਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੋਟਲ ਸੀਪਲ ਗੈਨਿਆਨਾ ਰੋਡ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹੀਮੈਂਟਰ ਰੋਡ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਟਰੈਫਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਉਹੀ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਤ ਬਸ ਸਟੋਂਡ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਤਖਤ ਸ਼੍ਰੀ ਦਮਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋਂ ਤੱਕ ਰੇਲਵੇ ਲਾਇਨ ਵਿਛਾਉਣ ਅਤੇ ਜਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸੀਏਲਿਊ ਚਾਰਜ ਖਤਮ ਕਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਪਏ ਇਸ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਵਿੱਡੇ ਸਿਸਟਮ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਈਏਈਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਰਾਜ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋਈ ਹੈ ਇੱਥੇ ਬੋਅਦਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਧੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲੁਟਣ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮਕਾਮੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦਾ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਪੂਰਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੁਝਾਰੂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਣ ਨਾ ਲੜਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ

ਫਰਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) (ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ) ਮਾਫ਼ੀਕੇ / ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ) - "ਲਮਹੋਂ ਨੇ ਖਡਾਹ ਕੀ, ਸਦੀਓਂ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਪਾਈ !!! ਇਹ ਬੋਲ ਸਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਸੱਜਣਾ ਦੇ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਸੈਟਰਨਲੈਲੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਸੱਜਣਾ ਦੀ ਇੱਕ ਅੰਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਾ ਇਕਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਸਾਨ ਫੌਨਿਸਕੋ), ਡਾ ਹਾਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ (ਸਾਨ ਹੋਸੋ), ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ), ਗੁਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ), ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ (ਬੈਕਰਸਫੀਲਡ), ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਫਰਜ਼ਨੋ),

ਇਕਲਿਆਂ ਲੜਨ ਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਤੇ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਲਈ, ਮੁਤਸੂਰਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਅੱਜ ਮੌਕਾ ਹੈ ਵੀਰੋ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ "ਖਾਜੀ-ਬੰਗਲ" ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ, ਯੂਅਂ-ਧਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ "ਜਾਗਰੂਕਤਾ" ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ "ਕਰਮ- ਧੁੱਧ ਮੇਰਚ" ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਹਰੇ ਹੱਥ ਜੋੜੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਏਕੋ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਬਹੁਤ "ਸੂਝ-ਬੂਝ" ਅਤੇ ਉਚੇ "ਇਖਲਾਕ" ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਭਰਿਸਟ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਾਊਂ ਚੋਣੇ

ਕਿਸਾਨਾਂ, ਦਲਿਤਾਂ -ਸੂਝਦਾਂ 'ਚ ਵੰਡਕੇ, ਝੂਠੇ ਲਾਰੇ, ਵਾਹਦੇ ਤੇ ਐਲੇਨਾਂ ਦੀਆਂ ਝੜੀਆਂ ਲਾ-ਲਾ ਕੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਰਚੇ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾਅ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਅੱਜ ਬੰਗਲ ਵਾਲੇ ਹੋਕੇ ਦੀ ਫੇਰ ਲੋਤ ਅੰਦੀਂ ਵੀ ਵੀਰੋ। ਆਉ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ "ਰੋਕੋ"। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪਾਇਆ ਗੰਦ ਵੀ ਬੀਂਬਾਂ ਦੀ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦਾ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਪੂਰਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਹੋਣੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਉਲਟੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨਾਲ-

ਨਾਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਗਠਸੋੜ ਵਿਚਾਲੇ ਸਿਆਸੀ

ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਵੇਂ ਚੋਣ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਕੋਰੋਨਾ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਡਰਾਏ ਰੀਜ਼ਾਬੀ

ਦੇ-ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੀ ਸੈਂਕੜੇ ਕੋਰੋਨਾ ਕੇਸ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿੱਬੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਰਾਤ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ ਪੰਜ ਵਜੇ ਤਕ ਰਾਤ ਦਾ ਕਰਫਿਊ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਥੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 15 ਜਨਵਰੀ ਤਕ ਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਸਰੀਰਕ ਦੂਰੀ ਰੱਖਣੀ ਤੇ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣਾ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਨੇਮਾ ਹਾਲਾਂ, ਧੱਬ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਆਇਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਥੈਸ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ 'ਚ 14 ਜਨਵਰੀ ਤਕ ਸਿਰਫ਼ ਵਰਚੂਅਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬੇ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਦਿੱਲੀ-ਐਨਸੀਆਰ 'ਚ ਵੀ ਕੋਰੋਨਾ ਤੇ ਓਮੀਕ੍ਰੋਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਹਲਕਾ ਲਾਕਡਾਊਨ ਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਸੌਮਵਾਰ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ 15 ਤੋਂ 18 ਸਾਲ ਤਕ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕੋਰੋਨਾ ਰੋਕੂ ਟੀਕਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੁੱਲ 3071 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਟੀਕੇ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੋਰੋਨਾ ਜੋ ਮੁੜ ਪੈਰ ਪਸਾਰਨ ਲੱਗਾ ਹੈ ਉਹ ਵੱਡੀ ਚਿੱਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਹਿ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸੂਬੇ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਤੀਜੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਬਸ਼ਿਦਿਆਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਕੁਦਰਤੀ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹਾਸੇ-ਠੱਠੇ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਟਾਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਰਗੀ ਮਾਰੂ ਬਿਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਪਰਵਾਹ ਹੋ ਗਏ। ਜ਼ਰਾ ਕੁ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਘਟਿਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਲਿਆ ਕਿ ਬਸ, ਕੋਰੋਨਾ ਹੁਣ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਰੀਰਕ ਦੂਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣੇ ਵੀ ਭੁੱਲ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਕੋਰੋਨਾ ਰੋਕੂ ਟੀਕੇ ਲੁਆਉਣ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਅਵੇਸਲੇ ਹੋ ਗਏ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੱਥ ਧੋਣ ਦੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਮੰਨਾਂਦੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਸੇ ਗਫ਼ਲਤ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਮੁੜ ਪੈਰ ਪਸਾਰਨ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਓਮੀਕ੍ਰੋਨ ਨੇ ਵੀ ਸੂਬੇ 'ਚ ਦਸਤਕ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਕੋਰੋਨਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

Balbir Singh M.A.
Editor in Chief & Publisher
e-mail: bsma54@gmail.com

Tel : 510-938-7771

36415 RUSCHIN DR. NEWARK, CA 94560

Ranjit Kandola ,Managing Editor
email-Kandola@macloans.net

Buta Ram joshi Staff Reporter, Fresno 559-803-0055

Sanjeev Garg Kali, Reporter Malwa Area, 96713-53789

RAJ BUDWAL

MEDIA PARTNER / REPRESENTATIVE
8250202@gmail.com 108-825-0202

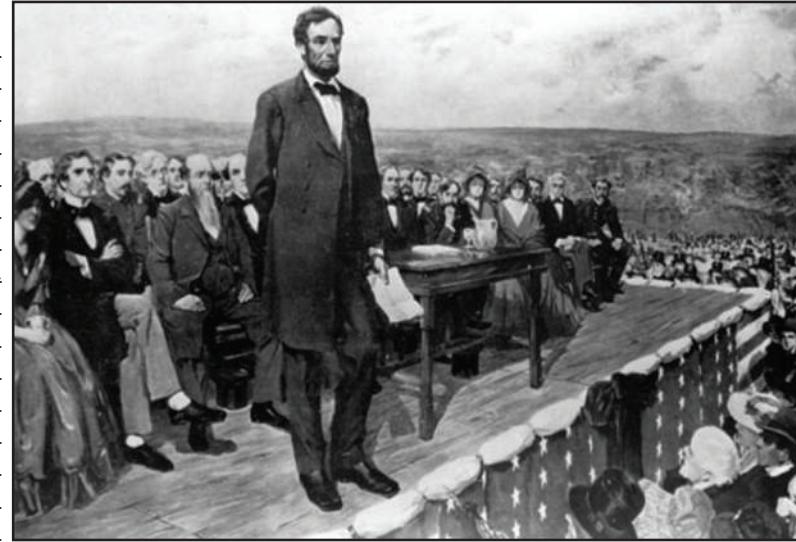
**Web designed www.pardestimes.com
by Aman Bansil 510-589-2245**

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before , Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers

ਜਮਹੁਰੀਆਤ ਵਿਚ ਵੋਟਾਂ ਪਾਊਲ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

ਕੇਮਾਂਤਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਰਕਿੰਗਮੈਨੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ) ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਅਬਰਾਹਮ ਲਿੰਕਨ ਦੇ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਨਵਰੀ 1865 ਵਿਚ ਭੇਜੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯੂਰਪ ਦੇ ਮਿਹਨਤਕਸ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ‘‘ਇਹ ਇਸ ਯੋਂਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੀਜ਼ੀਰਾਂ ਵਿਚ ਨੂੰਤੀ ਹੋਈ ਨਸਲ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਮੁਤਾਬਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਦੇ ਆਪਣੀ ਧੁਨ ਦੇ ਪੱਕੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਨਸੀਬਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣੀ ਸੀ।’’ ਅਬਰਾਹਮ ਲਿੰਕਨ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਭਾਵ ਉਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੀਮਤ ਸੀ; ਔਰਤਾਂ, ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਆਹਫਾਮ ਨਸਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸਨ) ਰਾਹੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਸਿਆਹਫਾਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਨ ਪਰ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੋਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ (ਭਾਵ ਲਿੰਕਨ) ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਖਾਨਜ਼ਾਂਗੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ; ਉਹ ਹਮ-ਨਸਲ ਗੋਰਿਆਂ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਅਤੇ ਅਸਰੀਕਨ ਸੰਸਦ ਵਿਚ 13ਵੀਂ ਸੰਧ ਕਰਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸਿਆਹਫਾਮ ਨਸਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਤੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ। ਇਹ ਘੋਲ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਨਪੱਤੂਤਾ, ਗਰੀਬੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟਤਤਾ, ਜਾਤੀ ਵੰਡ, ਇਲਾਕੇ, ਥੋੱਲੀ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਾਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਸਰਵੇਖਣ 'ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ' ਵਿਚੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੇ ਸਭ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਹੱਥਕੰਡਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਆਸ ਜਗਾਈ ਰੱਖੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ 17 ਕੌਮੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦਾ ਗਿਆ। ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਅੱਸੀਵੇਂ ਦਾਹਕੇ ਵਿਚ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਪਛਤੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਵਿਚ ਖਸੇ ਵਧੇ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਬਲਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਢਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਪੈਰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਚਿਤਕਾਂ, ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਧਿਆਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਕੇਵਲ ਜਾਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ
ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਰਾਸ਼ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ
ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਲੜਾਈ
ਲੜੀ ਗਈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 1946 ਵਿਚ ਵੋਟ
ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।
ਫਰਾਸ਼ ਵਿਚ ਕੁਝੀ 1789 ਵਿਚ ਆ ਗਈ
ਸੀ, ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਭ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ,
ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸੀ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ
ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ
ਦੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼
ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵੀ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ
ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ
ਵੱਡੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਭਾਵੇਂ

ਦੇ ਆਖਕਾਰ ਦੇਤਾ ਗਿਆ ਅਸਗਕਾ ਨੂੰ ਭਾਵ ਸਾਲਕ ਆਖਕਾਰ ਦੇ ਪਤਾਮੋ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ

ਵੇਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਦਾਰਕੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਅਜੇ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਗਰਿਕ ਰਜਨੀਤਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਖਾਸਕਰ ਵੇਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਝ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਅਸੀ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਮੂਲੀਅਤ, ਖਾਸਕਰ ਵੈਟਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਹੋਈਆਂ 17 ਲੋਕ ਸਮਾਜ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਥਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਟਿਕੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉੰਮੰਗਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੋਣਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰਵੱਈਏ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵੱਡੀ ਤਥਦੀਲੀ ਬਿਨਾ ਖੂਨ-ਖੜਾਬੇ ਦੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1977 ਵਿਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਹਾਰ ਇਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ।

ਜੇ ਪਿਛਲੀ 17ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਤੇ ਸਰਸਰੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ (1951-52) ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2019 ਤੱਕ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। 1951-52 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੁਲ 36 ਕਰੋੜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ 1713 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 4517% ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। 2014 ਵਿਚ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਦੇ 8314 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿਚੋਂ 6614% ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 2019 ਵਿਚ ਕੁਲ 91 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿਚੋਂ 67111% ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿਚ ਐਰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ, ਜਾਮਾਤਾਂ, ਜਾਤਾਂ ਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਥਿਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਪਸੰਦ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਖਤਮ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨੀ ਹੋਣੇ ਵੇਲੇ

‘ਅਤਿਲੇਸ ਟਾਈਪਿਸਟ’ ਦੇ ਮਾਨਵੇਤੀ ਪਲਾਘਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇਤੀ

(1) ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ	(10) ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਪਲ	(19) ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਗਾ	(28) ਹੈਰੀ ਸਿੱਧੂ
(2) ਅਵਡਾਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ	(11) ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ	(20) ਅਮੇਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ	(29) ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ
(3) ਗੈਰੀ ਬਸਰਾਏ	(12) ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ	(21) ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ	(30) ਰਾਜ ਬਡਵਾਲ
(4) ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਛਾਡਲੀ	(13) ਬਖਲ ਸਿੰਘ ਜਸਵਾਲ	(22) ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ	(31) ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ
(5) ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ	(14) ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਵੀ	(23) ਸ੍ਰੀ ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਜੀ	(32) ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਭੰਡਾਰੀ
(6) ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ	(15) ਡਾ. ਦਲਵੀਰ ਪੰਨੂ	(24) ਜੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ	(33) ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ
(7) ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ	(16) ਡਾ. ਹਰਮੇਸ ਕੁਮਾਰ	(25) ਉੱਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ	(34) ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ
(8) ਗੁਰਮੇਸ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ	(17) ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ	(26) ਕੁਲਵੰਡ ਸਿੰਘ ਨਿਸਰ	(35) ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਥੀ
(9) ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ	(18) ਮਨਿਕ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੀ	(27) ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੀ	(36) ਮਨਿਕ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੀ (ਨੀਵੀ)

ਕਿਸਾਕਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਲੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖ

ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਚੋਣਾ ਲੜਨਾ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਉਲੜੀ ਸਿਆਸੀ ਤਾਈ ਤੋਂ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਣੁ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕੰਗਰਸ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ‘ਉਤਰ ਕਾਣ ਮੈਂ ਚੜ੍ਹਾਂ’ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਲੋਕ ਬਦਲ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੰਤਰ ਲਈ 2017 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੰਭਲਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਥਾਪਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨਾਲ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਫਰਵਰੀ 2022 ਵਿਚ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਖੁੰਬਾਂ ਵਾਂਗ ਨਿਤ ਨਵੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਬਰਸਾਤਾਂ ਵਿਚ ਟੋਭਿਓਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਡੱਡੂਆਂ ਦੀ ਟਰੈ-ਟਰੈ ਵਾਂਗ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੁਰ੍ਹਾਂ-ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੋਕੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਹੱਥਕਡੇ ਵਰਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ 2017 ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਸੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਭਖਵੀ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 32 ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ 'ਚੋਂ ਸਿਰਫ਼
22 ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ 'ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੌਰਚਾ'
ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਸੈਦਾਨ 'ਚ ਨਿਤਰ
ਆਈਆਂ ਹਨ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਿਸਾਨੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨ
ਵਾਲੇ ਬੇਦਾਗ ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੂੰ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਰਚੇ ਦੇ
ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ
ਵਿਚ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਸੁਝੂ ਹੋਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ
ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੇਲਨ ਦੋਗਾਨ ਵੀ ਕਈ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਿਆਨਬਾਨੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ
ਮੌਰਚੇ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ
ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਰੇ ਨੇਤਾ ਅਨੁਸਾਸਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ
ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਛੈਸਲੇ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਚਤੂਅਉਂਦੇ ਰਹੇ
ਸਨ। ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਸਨ ਹੀ ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੇਲਨ
ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਰਾਜ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ

ਮੌਰਚੇ 'ਤੇ ਇਲਜਾਮ ਲਗਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਰਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਸ਼ੁਮਲੀਅਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚਾ ਇਕ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਢੋਫਾਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ

ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਕਾਨੁੰਹ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਤਵੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅੰਦਰੋਲੁਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਈ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਖਰੀਦ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਕਾਨੁੰਨੀ ਦਰਜਾ ਦੇਣਾ ਮੌਜੂਦੇ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਗ ਹੈ ਜੋ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 26 ਜਨਵਰੀ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਜਿਹਤੇ ਕੇਸ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਅਜੇ

ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ 22 ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਬੁਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ 32 ਵਿਚੋਂ 22 ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘਟਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ 32 ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਫੈਸਲਾ ਸੌਚ -ਸਮਝ ਕੇ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਚਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਯੁਕਤ
ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਲਡਨਾ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਸਗੋਂ ਸਾਫ਼-ਸੁਖਰੇ ਅਕਸ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅੰਗੇ ਆਉਣਾ
ਸੁਭ ਸੰਕੇਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੇਲਾਨ ਸਰਕਾਰ

ਜਿਉਂ ਦੇ ਤਿਉਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ 385 ਦਿਨ ਕਿਸਾਨ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸਰਹੋਦਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਤਮਈ ਬੈਠੇ ਬੱਕ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, 700 ਤੋਂ ਉਪਰ ਕਿਸਾਨ, ਅੰਦੋਲਨੀ ਦੌਰਾਨ ਜਾਨ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਸੋਚਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਰਾਕੇਸ਼ ਟਿਕੈਤ ਜਿਸ ਨੇ 26 ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ 'ਚ ਜਾਨ ਪਾਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਗਰਾਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੌਰਚਾ' ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਗਪਗ 60-70 ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋ-

ਟੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰ-
ਟੀਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ
ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ
ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ
ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ
ਸਿਰਫ਼ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ
ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਗੀਆਂ।
ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਸਥਾਪਤ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ
ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਕ ਲੋਕ
ਅਧਿਕਾਰ ਪਾਰਟੀ ਹੈ
ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ
ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 26
ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਗਏ

ਊଜାଗର ମିଶ୍ନ

ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਹੋਰ 'ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਾਰਟੀ' ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੜ੍ਹਤੀ ਨੇ ਬਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜਾ 'ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ' ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਏਕਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਹੀ ਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਹੜੇ ਨਵੇਂ ਜੁੜ ਸਨ ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਂਣਗੇ ਪਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਕੀ ਕਰਵਟ ਲੈਣਗੇ, ਇਹ ਤਾਂ ਸਮਾ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ? ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਜਿਹੜੇ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਹੁੱਧ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਡਟ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਚੁੱਕਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਮੁੰਬਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੋਤਤੇ ਫਰੋਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਚੋਣਾਂ ਨਾ ਜਿਤ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਵੱਕਾਰ ਘਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰਬਕ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੀਂ ਸਬਜ਼ਿਬਾਗ ਨਾ ਦਿਖਾਓ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨੇ ਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੱਡੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁੱਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਆ ਰਹੀ ਤੰਜ਼ੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਸਤ ਸੂਬਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵਖੀਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਖਤਰੇ ਸਹੇਤਨ ਵਾਲੀ ਕੌਮ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਸੂਬਾ ਵਿਕਸਨ ਪੱਖੋਂ ਦੂਜੇ ਸੁਖਿਆਂ ਤੋਂ ਪੱਛਮ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜਾਈ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਜਿਮੇਵਰ ਇਹੀ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੁੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਬਜ਼ਬਾਗ ਵਿਖਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਕੇਵਲ ਇਕ ਹੀ ਏਜੰਡਾ ਹੈ, ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਝੁਠੇ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨਾ ਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵਧ ਝੁਠੇ ਲਾਰੇ ਲਾਉਣਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਣਖੀਲੀ ਕੌਮ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਗੇਤੇ ਨਾ ਬਣਾਈਏ। ਅਜਿਹੇ ਚੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸਬੇ ਨੂੰ ਕਰਾਜਾਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਿਮੇਵਰ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟੇ-ਛੁੱਟੇ ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੇ ਸਾਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਰੇ ਅਧੂਰੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਿੱਛੋਂ ਖਾਲੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਰੋਣਾ ਰੋਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਸਬੇ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ 31 ਮਾਰਚ ਤਾਈਂ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਹਿਕਮਾ ਆਪਣੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨੂੰ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਖਾਲੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਦੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੋਕਰਾਜੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਜਿਮੇਵਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋਤਾਂ ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ, ਮਕਾਨ, ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਉਤੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਕਰੇ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਰ ਨਹੀਂ

ਸਗੋਂ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਮੌਕਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਾਡੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਨਸਾਨ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ
ਪ੍ਰਤੀ ਲਈ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਛੁੱਕਵਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ
ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਪਿਛੇ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਚੌਪੈਂਸ਼ ਨਾਲ ਬਿੰਬੀਂ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇ ਸਨ ਉਹੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਰਕਸਪਾਂ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਮੇ ਵੀ ਦੂਜੇ ਸੁਧਿਆਂ 'ਚੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਮਿਆਰ ਵਧੀਆ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਘਟੀਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਨਿਰੀਂ ਹਨ। ਸਹਲਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਆਤ ਹੈ। ਦੂਜੇ

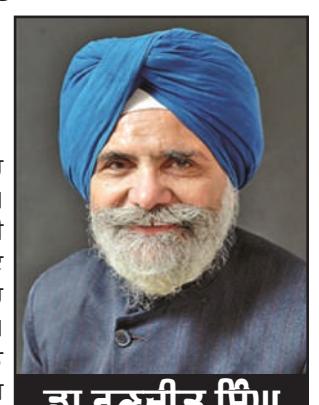
ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੁਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ
ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ
ਨੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ
ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ
ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਕਟੋਡੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਨਾਅਤੀ ਵਿਕਾਸ
ਰੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕੋ ਬਾਂ
ਹੀ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਨਾਅਤ
ਲੁਧਿਆਣੇ ਹੈ। ਸੱਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡ ਇਸ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕੇ
ਹਨ। ਪਿੰਡ ਉੱਜਤ ਗਏ ਹਨ। ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਕਾਮਿਆਂ
ਦੀ ਲੋੜ ਦੂਜੇ ਸੁਬਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਕਾਮੇ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਫੋਕਲ ਪ੍ਰਾਇਟ ਬਣਾ ਕੇ ਉਥੇ ਸਨਾਅਤ
ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ

ਪਾਸੇ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਨਿਜੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਥੋਤੀ ਨਿਜੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਭੇਜਣਾ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਵਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿੱਦਿਅਕ ਪਾਤਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਤੇ ਗਰੀਬ ਵਿਚ ਪਾਤਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਦੌਲਤ ਕੁਝ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਿਖਾ ਦ੍ਰਿੰਗ।

ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਦੇ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ
ਉਹ ਇਕ ਹੋਰ ਦੁਕਾਨ ਖੋਲ੍ਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਖਾਨੇਦਾਰ ਦੇ
ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਕ ਨਵਾਂ ਕਾਰਖਾਨਾ ਲੱਗ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਾਹੀ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਛੋਟੇ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹੀ ਲਈ ਜਮੀਨ ਠੋਕੇ ਉਤੇ ਲੈਈ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਠੇਕੇ ਦੀ ਦਰ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਠੇਕਾ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕਤ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਫਸਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਠੇਕਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਰਜ਼ਾ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕਣਕ-ਝੋਨਾ ਹੀ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਚੱਕਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫਸਲ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਦੁਜੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਖਤਰਾ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਬਨ ਮੁੱਲ ਉਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਫਸਲੀ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਹੁਣ ਕਿਸਾਨ ਕੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਸਾਲ ਦੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਉਹ ਆਪ ਵਿਹਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ (ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 22 'ਤੇ)

ਡਾ ਰਲਸੀਡ ਸਿੰਘ

ਰੁੱਤ ਦਲ-ਬਦਲੀਆਂ ਦੀ ਆਈ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਬੱਖਵੇਂ ਦਿਨ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਬੀਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਲ-ਬਦਲ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਦਲਬਦਲੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਇਕ ਬੁਰਾਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਹੁਣ ਅਮ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਦਲ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵੀ ਹਨ। ਹਰ ਨੇਤਾ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸ਼ਾਹ ਸਵਾਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ। ਸਿਆਸਤ ਇਕ ਧੰਨੀ ਵਜੋਂ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੀ ਹਰ ਨੇਤਾ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਸਫਲਤਾ ਭਰਪੂਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲੋਚਦਾ ਹੈ। ਦਲ-ਬਦਲਣ ਪਿੱਛੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਦੀ ਆਸ ਮੁੱਕਦੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਦਮ ਘੁਟਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਸੱਤਾ ਹੀਣੇ ਨੇਤਾ ਸੱਤਾ ਦਾ ਸੁੱਖ ਮਾਣਨ ਵਾਸਤੇ ਸੱਤਾਗਾਰੀ ਧਿਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਛਾਲ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਕਦਰ ਘਟਦੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਨੇਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ

ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੌਲਾ

ਦਲ-ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੇਤਾ ਜੀ ਪੂਰਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਲ-ਬਦਲ ਲੈਣ 'ਤੇ ਆਮ ਲੋਕ ਡਾਹਦੇ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਈਆਂ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਫਿਤਿਹਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਹਰਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਬਲਵਿਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈਰਾਨਕੁੰਨ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇਪੁਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਿੰਠਿਡਾ ਵਿਹਾਤੀ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਬੀਬਾ ਰੁਪਿੰਦਰ ਰ੍ਰਬੀ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਅਚਨਚੇਤੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਸੀ। ਬੀਬਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਾਪ' ਕਨਵੀਨਰ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡੀ ਹੈ। ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਾ ਬਦਲਣਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ। ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਬਣੇ ਸਨ ਪਰ ਅਹੁਦਾ ਖੁੱਸਦੇ ਹੀ ਉਹ ਖਿਸਕ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਏਕਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨ ਬਣੀ ਤਾਂ ਉਹ ਛੇਤੀ-ਛੇਤੀ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਸਾਂਝੇ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਧਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕਦੇ ਸਬਕ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਦੇ। ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਭੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿਉਂਦੀ-ਜਾਗਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਸੌਲਾਂ ਦੰਬਲ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ 1971 ਦੀ ਸੰਗ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਸਿੱਤ ਦੀ ਗੋਲਡਨ ਜੁਬਲੀ ਮਨਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਮ ਨਾਥ ਕੌਂਵਿਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਦ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਜੋਰਾਂ 'ਤੇ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੱਦਿਆਂਦਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੜ੍ਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਭੇਜਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੀਨੀ ਟਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪਲ ਰਹੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਇਸ ਆਯੋਜਨ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਚੀਨ, ਰੂਸ, ਮਿਆਮਾਰ ਸਮੇਤ ਜ਼ਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 10 ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ 15 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਪਾਇਆ, ਉਸ ਵਿਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਬਲ ਰੈਪਿਡ ਐਕਸ਼ਨ ਬਟਾਲੀਅਨ (ਆਰਏਬੀ) ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਬਕਾ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਰਹੇ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ 18 ਕਰੋੜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਇਕ ਮੁਸਲਿਮ ਬਹੁਤਾਤ ਵਾਲਾ ਮੁੱਲਕ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸਲਾਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਾਰੇ ਗੈਰ-ਇਸਲਾਮੀ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਦੇ ਪੈ-ਰੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਕਰੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਲਾਨਸੂਦਾ ਇਸਲਾਮੀ ਈਕੋ-ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਬਾਬਕਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪਨਪਣਾ ਕਾਫ਼ਿ-ਕੁਫ਼ਰ ਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਦੁਰਗਾ ਪੁਜਾ ਦੌਰਾਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਭੀਤ ਨੇ ਕਰਨ ਦੇ ਅਪਮਾਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਅਣਗਿਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਮੰਦਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਈਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸੇ ਸਾਲ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਦੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੋਹਰੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਹਿੱਸਕ ਭੀਤ ਨੇ ਕਈ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਕੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਆਚਾਰਣ ਕਾਰਨ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ

ਵਿਚ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਇਜ ਉਹ ਜਾਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ 'ਾਪ' ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਮਾਲ ਤੇ ਪਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਲੈ ਗਏ। ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਖਹਿਰੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੋਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦਸ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨਾ ਹੈਰਾਨਕੁੰਨ ਤੇ ਚਿੰਨਜਕ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਦਿਲਚਸਪ ਦਲ-ਬਦਲੀ 'ਾਪ' ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੱਗ ਦੀ ਹੀ ਜੋ ਚੱਲਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸੱਤਾ ਧਿਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਪਾਲਾ ਬਦਲ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਹੋ ਅਨਿਲ ਜੋਸੀ ਤੋਂ ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ ਸੋਹੀ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਰਿ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਅਗੋਤੀ ਵੰਡ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਬਾਗਵਤੀ ਸੁਰਾਂ ਉਠਣੀ ਦੀ ਆਸ ਮੰਠੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲੇ ਟਿਕਟ-ਵੰਡ ਕਰਨੀ ਬਾਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਕਾਰਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿਆਸੀ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਹੋਣਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟਿਕਟ-ਵੰਡ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਂਗ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤਕ 'ਾਪ' ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਤਵੱਕੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਟਿਕਟਾਂ ਤੋਂ ਰੁਸੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਕ ਗਿ-ਦੱਬਾਗਾ ਤੋਂ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਤਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਰਾਖ੍ਯੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਵਿਚ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ

ਮੋਹਰੀ ਹਿੱਤ ਹੈ। ਉਸ 'ਚੋਂ ਟਿਕਟ ਵੰਡ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾਲੇ ਬਦਲ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਮੱਧਮ ਜਿਹਿਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਚੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਟਿਕਟ ਵੰਡ ਦਾ ਕਾਰਜ ਲੰਬਾ ਤੇ ਅਤੀ ਪੇਚੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੋਹਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿਚ ਟਿਕਟ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਲ-ਬਦਲੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ।

ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਜਾਂ ਹਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਅੰਦਰਾਜੇ ਲਾਉਣੇ ਅਜੇ ਅਸੰਭਵ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਵਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਨੇਤ ਨਾਲੋਂ ਤੱਤ-ਵੰਡ ਕਰ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਰਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਮਿਤ 'ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ' ਨਾਲ ਚੋਣ ਗੱਠਨੇਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ

ਜੰਗ ਹੋਈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਫੇਨ ਬੰਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਤੇ ਤੇਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ

ਸਾਲ 2021 ਦੌਰਾਨ ਬਿਟਿਸ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਭਬਦੀਲੀ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨੀਕ, ਆਰਟੀਫੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਲਈ ਬਜਟ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਰਵਾਇਤੀ ਉਪਕਰਣਾਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਨਫ਼ਰੀ ਲਈ ਪੈਸਾ ਘਟਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਸਭ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰੂਸ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਜਮਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਮਾਸਕੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਾਟੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੀਨ ਤਾਇਵਾਨ

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ 'ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਮੁਕਬਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧ ਚੁਕਿਆ ਹੈ।" ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਵਧਸ ਬੁਲਈਆਂ ਹਨ।

ਮਿਸ਼ਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਥੇ ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਪੱਛਮ ਦੇ ਸਥਾਈ "ਰਣਨੀਤਕ ਵਿਰੋਧੀ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ

ਸਟ੍ਰੋਟੇਜਿਕ ਸਪੋਰਟ ਫੋਰਸ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਏਜੰਸੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜੋ ਪੁਲਾੜ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਯੂਂਧ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।"

ਕੀ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ/ਸਰੀਰੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਹੋਣਗੇ— ਵੱਡੇ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਸਮੇਤ ਸੈਟੇਲਾਈਟਾਂ

ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਚ ਸੰਕੋਚਵਾਂ ਪੈਂਤੜਾ ਲੈਣਗੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁੱਖ ਅਪਣਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਖਤਰਾ ਹੈ ਕਿ ਤਣਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਯੁਧਕਲਾ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ਨ ਇਟੈਲੀਜੈਸ ਦੀ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਏਅਈ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਏਅਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਚੀਨ ਤੋਂ

ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਰੌਲਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਜੇ ਲੋਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤਾਕਤ ਨਾਲ)

ਉਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ, ਖੇਤਰੀ ਟਕਰਾਅ ਅਜੇ ਵੀ ਛੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਥੋਂਪੀਆ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਯੂਂਧ ਹੋਇਆ, ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ 2014 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਚੌਂਦਾ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਨਾਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਸੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਵਿਦਰੋਹ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਟੇਟ ਸਮੂਹ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਯੂਂਧ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ?

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ, ਕੀ "ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਲੜਾਈ" ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੱਛਮ ਦੇ ਰੂਸ ਜਾਂ ਚੀਨ ਵਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਕਸਤ ਕਿਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਵੀ ਜਾ ਚੁਕਿਆ ਹੈ।

16 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ, ਰੂਸ ਨੇ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਜਾਈਲ ਦੀ ਪਾਰਖ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਉਪਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਨਤ ਹਾਈਪਰਸੋਨਿਕ ਮਿਜਾਈਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਣ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਗਤੀ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵੱਲ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਦੇ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਸਬ-ਬੈਂਸਲੋਡ ਯੂਂਧ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਸ਼ਨ ਫਲੋਰਨੋਏ, ਰਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਲਿੰਟਨ ਅਤੇ ਓਬਸ਼ਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ (ਪੈਟਾਗਨ) ਦੀ ਮੁਖੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਾਹਿਕਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੱਛਮ ਵੱਲੋਂ ਜੇ ਧਿਆਨ ਪੱਛਮੀ ਈਸ਼ਾਂਕਾ ਵੱਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਸਦਕਾ ਇਹ ਖਿੱਤਾ ਵੀ ਫੌਜੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕਾਢੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੱਛਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ।

ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਮੋਤ 'ਤੇ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ - ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂਕੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਹਿਯੋਗੀ - ਅੱਤਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲਾਤਾਈ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹਕ ਅਤੇ

ਅਸੀਂ (ਅਮਰੀਕਾ/ਪੱਛਮ) ਪੱਛਮੀ ਈਸ਼ਾਂਕਾ ਉਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਾਲੀ ਯੂਂਧਕਲਾ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਜੰਗੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਸਿਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਾ ਸਾਈਬਰ ਗਤੀਵਿਧੀ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ, ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਵਿੱਤ ਕਰਨ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਡੇਟਾ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਐਲਾਨੀਆ ਯੂਂਧ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੋਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਪੱਛਮੀ ਮਿਜਾਈਲਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਸਾਡੇ ਫੋਨ ਅਚਾਨਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਸਮੁੱਚੇ ਕਰ ਕਰ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਥ ਸੁੱਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦੇ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦੇ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੀ ਸਾਡੇ ਫੋਨ ਅਚਾਨਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਸਮੁੱਚੇ ਕਰ ਕਰ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦੇ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦੇ ਲਈ ਭਾਣੀ ਭਗਦੜ ਮਚ ਸਕਦੀ ਹੈ?"

ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਹਾਨ ਸਕਤੀਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਾਈਬਰ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਕਨੀਕਾਂ ਜੋ ਉਪਗ੍ਰਹਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਠੱਠ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਯੂਂਧ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਫੌਜ, ਸਾਡੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਹਾਨ ਸਕਤੀਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਾਈਬਰ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਕਨੀਕਾਂ ਜੋ ਉਪਗ੍ਰਹਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਠੱਠ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਯੂਂਧ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਫੌਜ, ਸਾਡੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਹਾਨ ਸਕਤੀਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਾਈਬਰ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਕਨੀਕਾਂ ਜੋ ਉਪਗ੍ਰਹਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਠੱਠ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਯੂਂਧ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਫੌਜ, ਸਾਡੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਹਾਨ ਸਕਤੀਆਂ ਨਾ

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਤੇ ਮੈਜ਼ੂਦਾ ਸਰੋਕਾਰ

ਅਜੀਤ ਡੋਵਾਲ, ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲ 'ਚ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਬਦਕਾਰ, ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰੀ ਅਤੇ ਤਰਫਦਾਰ ਹੋ ਜਾਣ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਛਿੰਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਸੰਨ 1857 ਦੀ ਬਾਗਵਤ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹਿੰਦੇਸਤਾਨ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਹਿੱਤ 1861 'ਚ ਇਕ 'ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ' ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਫਿਰੰਗੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਈਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਇਹ ਐਕਟ ਅਜੇ ਤਕ ਪੁਲਿਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਰਗਰਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 'ਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਲੰਬ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਪੁਲਿਸ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਤੇ ਪੱਤਰ ਗਾ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਸੰਤੰਤਰ 2021 'ਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਕ 'ਆਦਰਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਬਿੱਲ' ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪੁਲਿਸ-ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਅਸਰਦਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ, ਚੇਤਨ, ਸੂਝਵਾਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਲੀਂਹਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਐਸੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੁਚੰਜ ਅਮਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣੇ ਵਾਪਰੀ ਆਦਾਲਤ 'ਚ ਬੰਬ ਬਲਸਟ ਦੀ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜੀਤ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਦੀਨਾਨਗਰ, ਪਠਨਕੋਟ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਅਤੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵਿਖੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੇਨੇਡ ਅਤੇ ਫ੍ਰੋਨਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਟਿਫਨ ਬੰਬਾਂ ਦਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣਾ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮਨ-ਅਮਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਸਰੱਖਿਆ ਦਾ ਮੰਜ਼ਰ ਸੰਨ 2017 ਦੀ ਉਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੌਤ-ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਇਕ ਕਾਰ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ 'ਚ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਲੋਕ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੇਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਸਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼, ਅੱਜੇਕੇ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮਾਹੌਲ 'ਚ ਆਪਣੇ ਕੋਝੇ ਮਨਸੁਖਿਆਂ ਤਹਿਤ ਸਰਗਰਮ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਜਨ-ਜੀਵਨ 'ਚ ਖਲਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ, ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਵੱਲ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਆਲਮ 'ਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੀ ਹੈ? ਪੁਲਿਸ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਖਾਸ ਸਿਆਸੀ ਵਰਗ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮੂਹਿਕ ਰੋਸ 'ਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕਰਨ ਤਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਖਰਚਾ 869 ਰੁਪਏ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਹਰਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ 6038 ਰੁਪਏ

ਪ੍ਰਤੀ-ਵਿਅਕਤੀ ਖਰਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਤਾਮਾਸ ਸਟੇਟਾਂ ਦਾ ਔਸਤਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਖਰਚ 3509 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਤੱਥ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵੀ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੀ ਹੈ। ਸੰਨ 2018 ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਪੁਲਿਸ) ਖਰਚੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੈ : ਪੰਜਾਬ 1786 ਰੁਪਏ, ਹਰਿਆਣਾ 1320, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 930, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 794, ਉਤਰ-ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 645, ਰਾਜਸਥਾਨ 621 ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੋਲ 26 ਹਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਏ ਆਈ

ਮੱਧ-ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 673 ਰੁਪਏ। ਅੰਕਤੇ ਗਵਾਹ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੁਲਿਸ-ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੱਧ ਰਚਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਿਆਨਯੋਗ ਤੱਥ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ-ਪੁਲਿਸਮੈਨ ਅਨੁਪਾਤ 311 ਹੈ, ਜਦੋਕਿ ਹਰਿਆਣੇ 'ਚ 413, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ 504, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 'ਚ 607, ਉਤਰ-ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ 545, ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚ 703 ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ 632 ਹੈ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸੰਨ 2019 'ਚ ਪਛਾਣਯੋਗ ਰਜਿਸਟਰਡ ਅਪਰਾਧ 72885 ਸਨ, ਹਰਿਆਣੇ 'ਚ 1,16,336, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ 5,09,433, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 'ਚ 4,55,094, ਉਤਰ-ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ 6,28,576, ਰਾਜਸਥਾਨ 3,04,394 ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ 3,95619 ਸਨ। ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਇੱਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਨਸ਼ਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਕਿ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਦਸਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤਾਨਿਨਾਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸੌਤੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਨਸ਼ਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਕਿ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਦਸਤੇ ਸਿਆਸਤਾਨਾਂ, ਮੰਡਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੂਲਕ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮੁਤਾਬਕ 70% ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਤਾਨਿਨਾਤ ਹੈ। ਕੇਵਲ 30% ਹੀ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 'ਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਸੰਨ 2019 ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ : ਪੰਜਾਬ 2594, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਲ 3142, ਹਰਿਆਣਾ 1355 ਆਦਿ। ਬੜਾ ਹੀ ਹਾਸੋਹੀਣਾ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਫੈਲੇ ਅੰਤਰਾਵਾਦ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 7 ਡੀਜ਼ੀਪੀ/ ਸਪੈਸਲ ਡੀਜ਼ੀਪੀ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਫਸਰ ਹਨ ਜਦੋਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਕੋਲ 4, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕੋਲ 8, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਕੋਲ 6, ਉਤਰ-ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੋਲ 15, ਰਾਜਸਥਾਨ ਕੋਲ 5 ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੋਲ 12 ਹਨ। ਆਈਜੀ ਰੁਤਬੇ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ : ਪੰਜਾਬ 36, ਹਰਿਆਣਾ 12, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 34, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 33, ਉਤਰ-ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 37, ਰਾਜਸਥਾਨ ਕੋਲ 18 ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੋਲ 26 ਹਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਏ ਆਈ

ਸੈਨਾ ਜਿਸ ਦੀ ਨਫਰੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਾਮਾਤਰ ਹੈ, ਦੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੁਖੀ ਕੋਲ 18 ਗੰਨਮੈਨ ਹਨ। ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ 'ਚ ਸੋਧ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਿਆਸਤਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਟੇਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ 300 ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੰਗਵਾਏ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਕਲਚਰ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੋਹਰਤ, ਰੁਤਬੇ ਅਤੇ ਦਿਖਾਵੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਜੋ ਸਾਂਝ ਸਥਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਤਾਜ਼ਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਲਫਨਮੇਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨਮਾਈਦਿਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ 163 ਕੇਸ, ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨਮਾਈਦਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ 21 ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ 7 ਕੇਸ ਦਰਜ ਹਨ। ਦੋ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਡਰੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਰਜ ਹੋਏ ਕੇਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਦਾ ਵਿਜੀਲੈਸ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਨਿਕਮੀ ਤਹਿਕਾਤ ਸਦਕਾ ਸਦਾ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਥਾਤ ਹੈ ਕਿ ਆਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਿਵੇਂ ਲਟਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਲਟਕਏ ਹਨ।

ਮਨਭਾਉਂਦੇ ਸ਼ਾਹਿਆਂ 'ਚ ਔਸਾਂਝੇ ਚੁਣ੍ਹ ਲੈਂਗਣ 'ਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਉਸ ਚਾਹਵਾਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਇਕ ਬੱਛਵੀਂ ਰਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਸਿਆਸਤ-ਰਿਸ਼ਵਤ-ਕਾਨੂੰਨ-ਪੁਲਿਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਇਸ ਚੰਕੜੀ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਬੋਲ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਚੁੱਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਤਲਾਸਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਾਰ ਕਰਨਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਮੁਨਸਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਰੁਤਬੇ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਪੀਤੜ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਐਮਪੀ ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਿਛੇ ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧੋਖ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭਾਰਖੰਡ ਤੋਂ ਕਾਥੁ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਲੁਟੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਵੀ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਤੇ ਸਰ

કા-બરાધરી, પત્રવીવરણ અતે લેવરાન્જ

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਧਨ ਦੌਲਤ ਵਿਚ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ
ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਪੁਰਿੰਚ ਗਏ ਹਾਂ ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨਾਲ
ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ
ਧਰੂਵਕਰਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਨਾ-
ਉਮੀਦੀ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਹੀ ਲੋਕ ਲੁਭਾਉ
ਨਾਅਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਤਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸਟਰਪਤੀ ਜੋ ਆ ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਕਈ
ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਨਲਾਈਨ 'ਲੋਕਰਾਜੀ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ' ਦੀ
ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੁਨੀਆ ਭਰ
ਵਿਚ ਲੋਕਰਾਜ ਨੂੰ ਹੱਲਾਂਸੇਰੀ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਲ ਭਰ ਦੀਆਂ
ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅਗਲਾ
ਸੰਮੇਲਨ ਡੈਂਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗਟਨ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ
ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਵੀ ਬਾਇਡਨ ਹੀ ਕਰਨਗੇ।
ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਸੁਰੂ-
ਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਥਾਪਤ ਲੋਕਰਾਜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਸਾਂਗੋਂ
ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਚਾਹਨਾ
ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਸਮੇਤ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਲੋਕਰਾਜ
ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ
ਮੁਖਾਤਬ ਹੋਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੰਮੇਲਨ ਕਰਨੇ ਪੈ ਸਕਦੇ
ਹਨ ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਗਿਣੀ
ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਲਮੀ ਸਿਆਸੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਉਦਾ-
ਰਵਾਦੀ ਲੋਕਰਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਭੁਗਤਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ
ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹੋਰਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਅੰਦਰ ਲੋਕਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਰਾਜ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਜਦੋਂ ਦੋ ਸਟੇਟਾਂ/ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੌਤਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀਆਂ ਲੋਕਰਾਜ਼ੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਰਿਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਬਖ਼ਸ਼ਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨੂੰ ਦਬਾ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆਂ। ਸੀਤ ਜੰਗ ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੋਰਾਨ ਲੋਕਰਾਜ਼ੀ ਮੁਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਭੂ-ਰਾਜਸੀ ਕਤਾਰਬੰਦੀ ਵਿਚ ਆਹਮੈ-ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਂਝੇ ਹਿੱਤਾਂ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕਰਾਜ਼ੀ ਮੁਲਕ ਵੀ ਗੈਰ-ਲੋਕਰਾਜ਼ੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਬਣ ਕੇ ਵਿਚਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਸਾਮਵਾਦੀ ਚੀਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੀਨ 1970ਵਿਆਂ ਵਿਚ ਬੇਹੋਦ ਤਿੱਖੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਮੁਹਾਣੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪਾਤੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਿੰਨ ਦਹਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਰਸੇ (1960-1990) ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਣਨੀਤਕ ਸਾਂਝ ਭਿਆਲੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਝ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਇਇਡਨ ਲਈ 'ਲੋਕਰਾਜ਼ ਦਾ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ' ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੂ-ਰਾਜਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਰੂਸ ਤੇ ਚੀਨ ਉਪਰ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਇਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

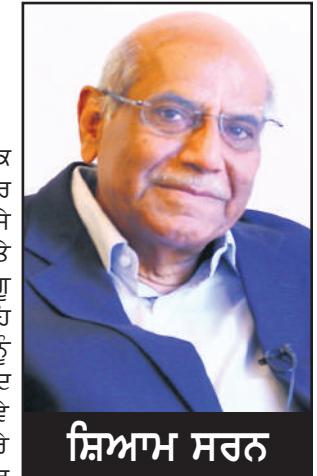
ਸੱਦਾ ਠੁਕਰਾ ਦਿੰਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਮਿਲਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਲਈ ਚੀਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ਤੁਦੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਹਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਖਿਤ ਸੰਪੇਲਨ ਦੇ ਤ੍ਰਿਨ ਪੁੱਤਰੀ ਰਿਦੇਸ਼ ਸਨ:

ਨਿਰੰਕੁਸ਼ਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ; ਭਿਸ਼ਟਾਚਾਰ
ਖਿਲਾਫ਼ ਲਤਨਾ; ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ
ਹੱਲਾਂਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਿਲੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ
ਇਕਮਾਤਰ ਪ੍ਰਤੱਥ ਨਤੀਜਾ ਐਕਸਪੋਰਟ ਕੰਟਰੋਲਜ਼ ਅੰਡਾ
ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਇਨੀਸ਼ੀਏਟਿਵ (ਬਰਾਮਦੀ ਕੰਟਰੋਲ
ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲਕਦਮੀ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ
ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ
ਡੈਨਮਾਰਕ ਅਤੇ ਨਾਰਵੇ ਵਾਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ
ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਸਟੇਟਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵੇਂ
ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਕਾਰਚਨ
ਅਤੇ ਘੱਟਗਿਣਣੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਯੰਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸੰਤੁ
ਲਾਉਣ ਲਈ ਦੇਯਾਰੀ (ਦੁਅਲ_ਸਈ) ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਦੀ
ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ
ਕਾਤਰ ਇਸ ਗਰੂਪ ਦਾ ਗਿਆ ਬਣੇਗਾ ਖਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਪਾਧਰ

ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਦਰ ਮੰਦੀ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰਾਂ ਦੀ ਵੱਕਤ ਉਪਰ
ਵਡੇਰਾ ਅਸਲ ਪਾ ਰਹੇ ਸੇਸ਼ਨ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ
ਕਿਪਟੋਕਰੀਸੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਦੀ
ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਲਮੀ ਨੇਮ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵੱਲ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ
ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦੀ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਹ ਥੱਥ ਹੈ ਕਿ
ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸੁਚਾਰਾਵਾਂ
ਪ੍ਰਸਾਰ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵਧਾ ਕੇ ਲੋਕਰਾਂ
ਨੂੰ ਮਜ਼ਬਤ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲਿਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਪ ਦਾ ਰ ਥ ਕ
ਅੰਡਿਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰ
ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ
ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਆਗੂ
ਦੀ ਚਾਹਨਾ ਵੀ ਕਹਿੰ
ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ
ਇਹ ਗੱਲ ਪਸੰਦ
ਆਵੇ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਆਵੇ
ਪਰ ਸਾਰੇ
ਲੋਕਤੰਤਰਾਂ ਅੰਦਰ
ਲੋਕਤੰਤਰ ਪ੍ਰਤੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਗਿਣਤੀਆਂ
ਮਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਡੀ
ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ।

ਸ਼ਿਆਮ ਸਰਨ

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਚਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ
ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਸ਼ਾਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਬਿਹਤਰੀਨ
ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਕਸਤ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ
ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਸੀ
ਪਰ ਹੁਣ ਲੋਕ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ? ਮੇਰੇ
ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਸੀਤਾ ਜੰਗ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਦਾਰਵਾਦੀ
ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਭਟਕ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ
ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਰਲਗੱਡ ਕਰ ਛੱਡਿਆ
ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਕੀ ਧਾਰਨਾ ਪ੍ਰਚਾਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ
ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਆਖਰ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹਨ।
ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਅਵਸਰਾਂ ਦੀ ਰਸਾਈ
ਵਿਚ ਬਹਾਬਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੀ
ਭੁਮਿਕਾ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਗਈ ਜਦਕਿ ਬਾਜ਼ਾਰ
ਤੰਤਰ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਵਧਦਾ ਗਿਆ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਜੇਤੂ
ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਜਦਕਿ
ਹਾਰੇ ਹੋਇਆਂ ਦੀਆਂ ਸਫ਼ਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ
ਨਾ-ਬਹਾਬਰੀਆਂ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਬਦਲਾਓ ਦੀ
ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੀ
ਨਾਕਾਮੀ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹਨ। ਲੋਕਰਾਜੀ ਸਟੇਟ ਨੇ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ
ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਫਲ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਿਚ
ਆਪਣੀ ਸਿਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ
ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਧਨ ਦੱਲਤ ਵਿਚ ਨਾ-ਬਹਾਬਰੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਾਂ ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ
ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਨਾ-ਬਹਾਬਰੀ ਅਤੇ
ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਵਿਚ ਵਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ
ਨਾ-ਉਮੀਦੀ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਹੀ ਲੋਕ ਲੁਭਾਊ
ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਲੰਗਿਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਤੰਤਰਾਂ
ਨੂੰ ਇਸ ਵਧ ਰਹੀ ਨਾ-ਬਹਾਬਰੀ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਬ ਹੋਣ ਦਾ
ਤਰੀਕਾਕਾਰ ਲੱਭਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ
ਬਚਾਉਣੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ; ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ
ਮੋਹਰਾ ਅਜਿਹਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕੱਲ 'ਚੁਣਾਵੀ
ਨਿੰਤਕਸ਼ਸ਼ਾਹੀ' ਕਵਾਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਰੋਕਾ ਦੇ ਕਵੇਂ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਤੀਜੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਖੁਡਰਾ

ਉਮੀਕ੍ਰੋਨ ਦੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਲਾਗੇ ਪੁੱਜਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ
ਦਿਨ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀਤੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਜ਼ਸ ਹਜ਼ਾਰ ਪਾਂਤ ਕਰ ਵਾਈ ਉਸ ਤੋਂ ਅਜਿਥਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਤੀਜੀ ਲਹਿਰ ਆਉਣ ਹੀ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਖਦਾਸ਼ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਰ ਦਸ ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਓਮੀਕੋਨ ਦੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਤੁਰ੍ਹਾਂ-ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਆਰੰਭ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਕਈ ਸੁਬਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਰਾਤ ਦੇ ਕਰਫਿਊ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਬਿਆਂ ਨੂੰ

ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ।
ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਜੋ ਸਮਝ
ਆਵੇ, ਉਹ ਉਵੇਂ ਹੀ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦਾ ਰਹੇ। ਜਿਥੇ ਕੁਝ

ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਲੱਕ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਚੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਉਪਾਰਾ
ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਖੁਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸੁਚੇ

ਉਮੀਦ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਰਜਨਤਕ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਢੁਗੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਲਾਹੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਇੱਜ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰੋਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦਾ। ਲਾਪਰਵਾਹਿਆਂ ਦਾ ਆਲਮ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਸੁਖਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਯਕੀਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇ। ਕੋਰੋਨਾ ਰੋਗ ਟੀਕਾਕਰਨ ਦੀ ਗਤੀ ਤੇ ਕਵਰੇਜ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਿਹਤ-ਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਢੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੱਸੀ ਲਹਿਰ ਵੇਲੇ ਹੋਏ

ਜਾਨੀ-ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਸਬਚ ਸਿੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ
ਹੀ ਉਪਾਅ ਕਰ ਲਈ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਸਭ ਦਾ ਤੀਜੀ
ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਅ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਥੀ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਕੋਰੋਨਾ
ਵੈਕ੍ਸਿਨ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਤਿਯੋਗਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ

ਵੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਸੁਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਸ ਮੁਾਬਕ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਵਿਡ ਪ੍ਰੋਟੋਕਾਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸੇ ਪ੍ਰੋਟੋਕਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ-ਵਪਾਰਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ? ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਦੇਖੇ ਕਿ ਸੁਭਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਚੰਕਸੀ ਵਰਤਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹਫਤਾ-ਦਫਤੀ ਦਾ ਸਬਤ ਨਾ ਦੇਣਾ।

2021- ਚਰਨਜੀਤ ਚੰਨੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਸਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਘਟਨਾਵਾਂ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਥੇ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2021 ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਖਬਰਾਂ ਉਪਰ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ:

ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਏ ਗਏ ਵਾਪਸ

19 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੰਹਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿੱਤੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਸਣੇ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਦਰਜਨਾਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਬੁਰ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਕਦਮ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 2022 ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਇਜ਼ਲਾਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ

'ਤੇ ਨਵੰਬਰ 2020 ਤੋਂ ਬੈਠੇ ਕਿਸਾਨ 11 ਦਸੰਬਰ 2021 ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ।

ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਉਪਰ ਅਭਿਨਟ ਛਾਪ ਛੱਡੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਲਗਪਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ - ਭਾਜਪਾ ਗੱਠੋੜ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਤਨ ਦਾ ਐਲਾਨ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ 26 ਜਨਵਰੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਸਿੱਖ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੁਾਬਕ 700 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਵੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ ਰਹੇ। ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਇੱਕ ਕੀਤਾ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਤੇ

ਚਰਨਜੀਤ ਚੰਨੀ ਬਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 40 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਧ-

ਇਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੂੰ ਚਿੰਠੀ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਅਲੋਪੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਬਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਸੁਥੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਨੁਸ਼ਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ।

ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਵੱਲੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਅਹਿਮ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਚੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ, ਡੀਜ਼ਲ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਦਿ ਅਹਿਮ ਸਨ। ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਤੋਂ

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 18 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰ ਬੇਅਦਬੀ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ।

ਇਕਬਾਲਪੁਰੀ ਸਿੰਘ ਸਹੇਤਾ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ ਅਤੇ

ਦੋਸ਼ੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਭੋਲਾ ਵੱਲੋਂ ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੀਡੀਆ ਅੰਗੇ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਸੰਬਰ 2014 ਵਿੱਚ ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਗਿਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2017 ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਫ਼ੀ ਵੀ ਮੰਗੀ ਗਈ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਹੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣ ਨੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਸੱਤਾ ਦਾ ਰਾਹ ਵੀ ਮੁੜ ਖੋਲਿਆ। ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਉਪਰ ਹੋਈ

ਐਫ ਆਈ ਆਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਤ ਕੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗਈ।

ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਫਿਰ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ

ਭਾਵੇਂ ਆਈਜੀ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਿਪ ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਹੋਵੇ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਐਸਾਈਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛਿਗਿਛ ਜਾਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ

ਭੀਤ ਵੱਲੋਂ ਕਤਲ-ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਤਿੰਨ ਨਵੀਆਂ ਐਸਾਈਟੀ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸਾਬਕਾ ਢੀਜੀਪੀ ਸੁਧਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਗਿਛ ਕੀਤੀ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਹੋਏ ਕਤਲ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਕਥਿਤ ਬੇਅਦਬੀ ਨੂੰ ਹੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਭੀਤ ਵੱਲੋਂ ਕਤਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ।

ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੇ ਇਕ ਕਾਰਨ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਠੇਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮਯਾਬੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਰਿਹਾ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ

ਲਾਗਭਗ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਵਕਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਡਿਆਂ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ ਕਪਤਾਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਟੋਕੀਓ ਵਲੰਪਿਕਸ ਵਿਖੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਮਗਾ ਜਿਤਿਆ। ਇਸ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿਡਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਕਮਲਪੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਡਿਸਕਸ ਬਰੋਅ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਤੱਕ ਪੁੰਚੇ ਸਨ।

'ਉਡਣੇ ਸਿੰਘ' ਵਜੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਵੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਝੂਸ ਕੀਤਾ।

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਅਸਾਈ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਕੋਰਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਧਮ

ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ, ਸੁਗਰ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੁਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨਾਜ

ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ 'ਚ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਇਲਕੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਜੱਦੀ ਘਰ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਕਸਰ ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਬਾਜਰੇ ਜਾਂ ਜੁਆਰ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾਂਦੇ ਵੇਖਦੀ। ਉਹ ਆਟੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਗੁੰਨ੍ਹਦੇ, ਫਿਰ ਉਸ ਆਟੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਪੇਤਾ ਲੈਂਦੇ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਹੋਖੀਆਂ ਨਾਲ ਘਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਰੋਟੀ ਵਰਗਾ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਕਤ ਦੀ ਅੱਗ ਵਾਲੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੰਦੂਰ 'ਤੇ ਪਕਾਉਂਦੇ। ਜੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਖਾਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਿੰਦੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਨੱਕ ਮੱਦ ਲੈਂਦੀ। ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਣਕ ਦੇ ਆਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਪਤਲੀ, ਸੁਆਦੀ ਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖਾਈਆਂ ਜਾਂ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਖਾਂਦੇ।

ਸਨਾ ਪਰ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਵੀ ਉਹੀ ਖਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਦਾਦੀ ਜੀ ਖਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਸ 'ਚ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਖਾਣੇ ਕੀਤੇ ਜਿਆਦਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਦੇ ਆਟੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੌਤੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਆਟੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਵੇਂ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਰੋਟੀ ਜਿਆਦਾ ਚਬਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹੀ ਖਾਂਦੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਕੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ - ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ 'ਖਾਣੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਸੀ' ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਪਸੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੈਰ-ਲਾਭਕਾਰੀ ਚੀਰਿਸ਼ਅਟ (ਅੰਤਰ-ਖੁਸ਼ਕ ਟ੍ਰੈਪਿਸਮ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫਸਲ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਡਾ ਜੈਕਲੀਨ ਹਿਊਜ਼ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੌਤੇ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ "ਭੁੱਲ ਗਏ" ਵਾਲੇ ਟੈਂਗ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ "ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਕੈਮਾਂਤਰੀ ਯਤਨ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਾਲ 2018 ਨੂੰ ਮੌਤੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਸਾਲ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਸਾਲ 2023 ਨੂੰ ਮੌਤੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਲ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸੰਵਿਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤੇ ਅਨਾਜ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਸਿਹਤ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਘਟੀਆ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਗ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਵੀ ਖਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਡਾ ਹਿਊਜ਼ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਤੇ ਅਨਾਜ ਨੂੰ "ਸਮਾਰਟ ਫੂਡ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ "ਉਹ ਧਰਤੀ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹਨ, ਕਿਸਾਨ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹਨ ਅਤੇ

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹਨ"। "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਗਰਮ ਤਾਪਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਆਦਿ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਚਦੇ ਹਨ।

ਗੀਤਾ ਪਾਂਡੇ

ਦੌਰਾਨ 3000 ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਦੇ ਨੇਤੇ-ਤੇਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 21 ਸੁਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਨਾਜਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਨਾਜ ਭੋਜਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।"

16 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਉਪਜ ਦੇ ਨਾਲ, ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮੌਤੇ ਅਨਾਜ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੁਗਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕੋਲੇਸਟ੍ਰੋਲ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ

ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 'ਚੌਲ ਅਤੇ ਕਣਕ 'ਤੇ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜੋੜ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤੇ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਚਗਰਾਗਤ ਭੋਜਨਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਛੁੱਟ ਗਏ।

ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਵਾਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਅੱਜ ਦੇ ਤੇਜ਼-ਰਫ਼ਤਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਕਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਉਹ ਘੱਟ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਾਂਦਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਪਲੇਟ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।" ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ, "ਵਿਸਰੀਆਂ" ਹੋਈਆਂ ਫਸਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਲ, ਕਣਕ ਅਤੇ

ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਫਸਲਾਂ ਵੱਲ

ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ

ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ

ਇੱਕ ਸੁਹੂਆਤ ਤਾਂ ਹੋਈ

ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤੇ ਅਨਾਜ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ

ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ

ਲਈ ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਈ

ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਨਤੀਜੇ ਦਿਖਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਡਾ ਟੋਨਾਪੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤੇ ਅੰਜ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ 146% ਦਾ ਵਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਮੌਤੇ ਅਨਾਜ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਕੂਕੀਜ਼, ਚਿਪਸ, ਪਫ਼ਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੁਣ ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟਾਂ ਅਤੇ ਐਨਲਾਈਨ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਲੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੌਤਾ ਅਨਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸੂਬਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸੁਲ੍ਲੀ ਮਿਡ-ਡੇ-ਪੀਲ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਰੈਡੀ ਟੂ ਈਟ ਪਕਵਾਨ ਪਰੋਸ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੌਤੇ ਅਨਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਵੀਂ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਤੇਲਗਾਨਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਉਤਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਬਾਇਲੀ ਭਾਈਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਰਦਾਨ ਸਾਂਭਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਆਸਿਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ 10 ਕਬਾਇਲੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਪੀ ਆਈਲਾ ਵੀ ਇੱਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਡੇ-ਕੇਅਰ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈਕ੍ਰਿਸਟ (ਚੀਰਿਸ਼ਅਟ) ਦੁਆਰਾ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਿੱਡ ਤੋਂ ਮੌਰੇ ਨਾਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੱਸੀ ਜੋ ਉਹ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਰ ਨਾਲ ਬਣੇ 12 ਟਨ ਮਿਠੇ ਅਤੇ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਪਕਵਾਨ ਵੇਚੇ ਸਨ। ਆਇਲਾ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਖਾਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੱਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਕਿਵੇਂ ਆਗੇ ਗਈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਫਰੀਟ ਉਤੇ ਕਿੰਨਾ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਣ ਗੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ

ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਦ

Cosmetic & Family Dentistry

UPPAL DENTAL CARE

50 % Discount for Cash Patients

INVISALIGN

Call for Details

Straighten Teeth
Without Wires

Charanjit S Uppal
D.D.S.

FREE TEETH WHITENING WITH PAID EXAM,
X-RAY & CLEANING.
YOUR INSURANCE USUALLY COVER THESE SERVICES

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

1191 W Tennyson Rd. # 4,
Hayward. (CA) 94544
510-786-1780

www.uppal dental.com

Strictly Maintained
Sterilization Standards
Most Insurance
Plans Accepted

1750 CLEAR LAKE AVE
Milpitas, CA 95035
408-942-4400

TASTE OF INDIA

specialist- Gurh Dee Barfee, Gurh Diyaan Jalebian

32 ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ
ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਗਿੱਲਾ ਤੇ
ਵੱਧੀਆ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ

ਗੁੜ ਦੀ ਬਰਫੀ, ਫਿੱਕਾ ਕਲਾਕੰਦ
ਗੁੜ ਦੀਆਂ ਜਲੇਬੀਆਂ, ਇਮਰਤੀ

lunch buffet everyday
fresh jalebian every day

DEVINDER SINGH PABLA (OWNER)
510-791-1316

ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਲਈ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਬੰਧ

5144 MOWRY AVE (ON FARWELL DR)
FREMONT, CA 94538

510-773-8810

Quick Lube & Smog

We rent
U-HAUL

OIL CHANGE & SMOG CHECK STATION

SUKHWINDER BHELLA

gogibhella@gmail.com

691 W. Tennyson Rd
Hayward, CA 94544

PH 510-757-6775
FAX 510-292-0330

PREET FABRICS & APPLIANCE

ਅਸੀਂ ਹੋਲਸੇਲ ਅਤੇ ਰੀਟੇਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ,
ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲੱਹਿੰਗ ਅਤੇ
ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਨਵੇਂ ਚੱਲੇ
ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਲਾਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਚੂੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗੇ, ਰੁਮਾਲੇ ਤੇ
ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER BOTH FABRICS & APPLIANCES

APPLIANCES & LUGGAGE CROSS,
PARKER PENS, OSTER BLENDERS

Watches (Seiko, Citizen & Swistar)

Shavers & Trimmers

Cellular Phones

Onkar Singh Saini

5156 Mowry Ave. Fremont. CA 94538

Tel- 510-797-7111

Moon Indian Cuisine

510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਪੇਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇੱਤਜ਼ਾਮ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੋਂਡੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੁ, ਜਲੇਬੀ, ਬਰਫੀ, ਗੁਲਾਬ ਜਮੂਨ ਤੇ ਵਿਆਹ
ਸ਼ਾਦੀ ਮੌਕੇ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਠਿਆਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ
ਹਨ। ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

Paul 510-978-7170

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

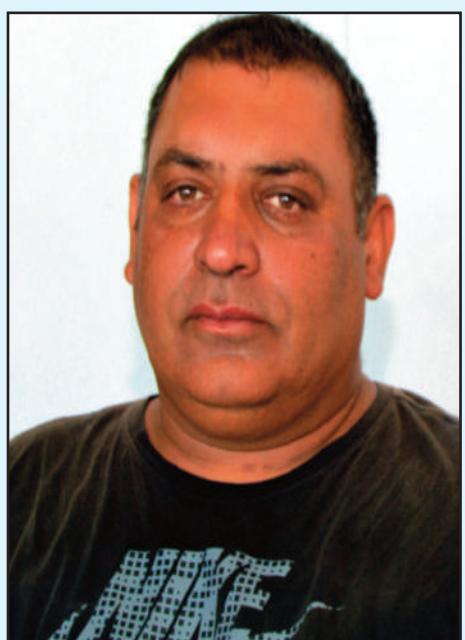
ਮੂਨ ਇੰਡੀਆਨ ਕੁਝੀਨ (ਹੈਵਰਡ)

600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812

www.moonindiancuisine.net

FAIRWAY BODY SHOP

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਡੈਂਟਿੰਗ ਤੇ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਤੇ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ
ਐਸਟੀਮੇਟ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ, ਹਫਤੇ ਦੇ 6 ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
ਸੇਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ਨਿਵਰਵਾਰ ਤੱਕ-ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ

Gurdial Aujla

Darshan Aujla

510-750-6116

1421 Industrial Parkway West #C
Hayward, CA 94644

510-538-2983

New Introducing
Chaat Corner

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹੁਣ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

- BHEL PAPDI CHAAT
- FALUDA KULFI
- GOL GAPPE (PANI PURI)
- KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE

31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587

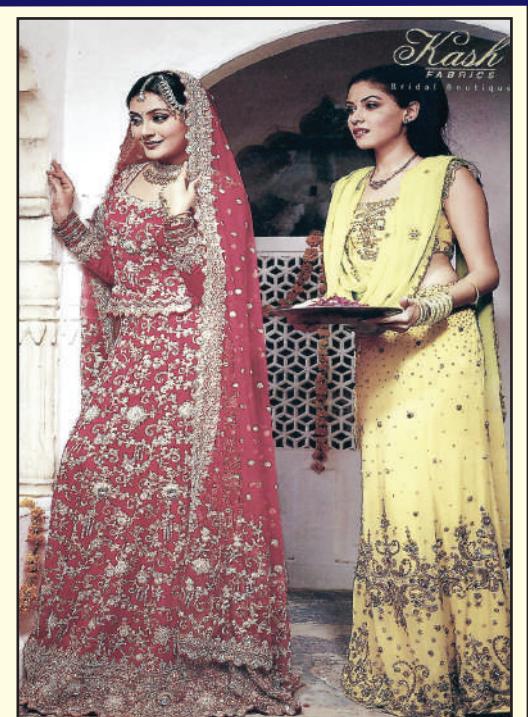
Phone : (510) 489-9100

Kash Fabrics

37 ਸਾਲ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ

ਸਾਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ

1. Wedding Lehngas
 2. Mens wear-shervani
 3. Kurte Pajame
 4. Sharara Suits.
 5. Patiala. Suits.
 6. pression stove jewelery
 7. kids wear
 8. Turbans (paggan). 80 colors
1. ਵਿਆਹ ਦੇ ਲਹੌਂਗੇ
 2. ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ
 3. ਕੁੜੜੇ ਪਜਾਮੇ
 4. ਸ਼ਰਾਰਾ ਸੂਟ
 5. ਪਟਿਆਲਾ ਸੂਟ
 6. ਗਹਿਣੇ
 7. ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ
 - 80 ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪੱਗਾਂ

Kashmir Singh Dhugga
Gurjeet kaur Dhugga

kashfabrics@gmail.com

KASH FABRICS
29576 Mission Blvd
Hayward, CA 94544
510-538-1138

ਜਨਵਰੀ ਹੀ ਸਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਹੀਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਤੈਅ ਹੋਇਆ ਸੀ

1 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਦਿਨ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ? ਇਹ ਸਭ ਮੁਰਤੀਪ੍ਰਾਂ ਵਾਲੇ ਰੋਮਨ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਟ ਸੂਲੀਆਸ ਸੀਜ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 2,000 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗ੍ਰੋਗੋਰੀਅਨ ਕੈਲੰਡਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਸਦੇ ਲਈ ਗ੍ਰੋਗੋਰੀਅਨ ਯੀਂ ਨਾਮਕ ਪੋਪ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਹਤਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਆਉ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ?

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੋਮ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ, ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨਾ (ਇਆਨੁਆਰੀਆਸ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਲਾਤੀਨੀ ਵਿੱਚ ਜਨਵਰੀ) ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੇਵਤਾ ਜੈਨਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰੋਮਨ ਮਿਥਿਹਾਸ ਵਿੱਚ, ਜੈਨਸ ਦੋ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਦੇਵਤਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਹ ਦੋ ਚਿਹਰੇ ਪਰਿਵਰਤਨ - ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਅੰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਬਰਮਿਅਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾਇਨਾ ਸਪੈਸਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, "ਇਹ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਪਿਛੇ ਵੇਖਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ।" "ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੰਕ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ 'ਇਹੀ ਉਹ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।'

ਇਹ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਰਦੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਨ

ਲੰਬੇ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਪੈਸਰ ਕਿਹੜੇ ਹਨ, "ਰੋਮ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੀਜ਼ (ਸਮਾਂ) ਸੀ,

ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੈਲੰਡਰ ਫੈਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2021		2022	
JANUARY	FEBRUARY	MARCH	APRIL
S M T W T F S	S M T W T F S	S M T W T F S	S M T W T F S
1 2 3 4 5 6 7	8 9 10 11 12 13 14	15 16 17 18 19 20 21	10 11 12 13 14 15 16
12 13 14 15 16 17 18	19 20 21 22 23 24 25	22 23 24 25 26 27 28	24 25 26 27 28 29 30
29 30 31	27 28	29 30 31	29 30 31
MAY JUNE JULY AUGUST	S M T W T F S	S M T W T F S	S M T W T F S
1 2 3 4 5 6 7	8 9 10 11 12 13 14	15 16 17 18 19 20 21	12 13 14 15 16 17 18
16 17 18 19 20 21 22	23 24 25 26 27 28 29	24 25 26 27 28 29 30	21 22 23 24 25 26 27
29 30 31	30 31	31	28 29 30 31
SEPTEMBER OCTOBER NOVEMBER DECEMBER	S M T W T F S	S M T W T F S	S M T W T F S
1 2 3 4 5 6 7	8 9 10 11 12 13 14	15 16 17 18 19 20 21	1 2 3 4 5
11 12 13 14 15 16 17	18 19 20 21 22 23 24	23 24 25 26 27 28 29	6 7 8 9 10 11 12
25 26 27 28 29 30	30 31	27 28 29 30	25 26 27 28 29 30 31

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਛੋਟੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ 'ਚ ਹਨੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਠੰਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਗਦਾ।" ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਰੋਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ

ਪਰ ਮੱਧ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਰੋਮ ਦੇ ਪਤਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਈਸਾਈਅਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਪ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ 1 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੇਗੇਨ ਤਾਰੀਖ (ਮੁਰਤੀ ਪੂਜਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ) ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ

ਦੇਸ਼ ਜਿਥੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਸੀ, ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਨਵਾਂ ਸਾਲ 25 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਹਾਨ ਫਰਿਸ਼ਤ ਗੈਬਰੀਏਲ ਵਰਜਿਨ ਮੈਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਪੈਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਹਾਲਾਂਕਿ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੈਰੀ ਨੂੰ ਭਵਿਖਵਾਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਅਵਤਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਜਾਰੇ ਹਨ।" "ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਉਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

16ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ, ਪੇਪ ਗ੍ਰੋਗੋਰੀਅਨ ਤੇਰੂਵੇਂ (ਯੀਂ) ਨੇ ਗ੍ਰੋਗੋਰੀਅਨ ਕੈਲੰਡਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੈਬੋਲਿਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 1 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਜੋਂ ਮੁਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ 1752 ਤੱਕ ਨਵਾਂ ਸਾਲ 25 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੀ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਗਲੈਂਡ ਨੇ ਪੇਪ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗਾਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟੈਂਟ ਧਰਮ ਸਵੈ-ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਾਲ (ਬੈਕਸਿਟ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ!), ਸੰਸਦ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਨੇ ਬਿਟਿਸ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਯੂਰਪ ਨਾਲ ਜੋਤਿਆ। ਅੱਜ ਜ਼ਿਆਦਾ-ਤਰ ਦੇਸ਼ ਜਿਉਰਜ਼ਿਅਨ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹਰ ਸਾਲ 1 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ: ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀਕਐਂਡ ਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਾਈਟ ਕਰਫਿਊ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ

ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਸਬੰਧੀ ਅੱਜ ਕੀ-ਕੀ ਅਹਿਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਜੂਝੀਆਂ ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪਡੇਟਸ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪੰਨੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿਵਾਂਗੇ। ਪੰਜਾਬ

ਵੀਂ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਗ੍ਰਾਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 15 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਤ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਤੋਂ ਤੱਕ ਨਾਈਟ ਕਰਫਿਊ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ

ਇਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤਾ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਨਤਕ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਿਖਿਓਡ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿਯੇ ਗਏ ਹੁਕਮ
ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਚਿੰਗ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਿੱਦਿਆਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਨਰਸਿੰਗ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਸਿਨਮਾ, ਬਾਰ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਚਿੜੀਆ ਘਰ ਆਦਿ 50 ਫ੍ਰੀਸਟ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਡੇਜ਼ ਲਗਵਾ ਚੁੱਕੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦਫ਼ਤਰ, ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ। **ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਮਹਾਰੋਂ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ**

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਧ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਉਪੀ ਸੋਨੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ

ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ

ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ

ਪਿਠ ਦਾ ਦਰਦ ਆਪਣੇ-ਆਪ 'ਚ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਇਹ ਦਰਦ ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਲੋਛਣ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਦ ਅਕਸਰ ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੌਜੂਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਉਪਜਦੀ ਪਿਠ ਦੀ ਦਰਦ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਨਿਸਾਨੀ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰਦ ਵਰਜਿਸ਼ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਦਰਦ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਘਟਦੀ। ਮਰੀਜ਼ ਇਸ ਦਰਦ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਇਲਾਜ ਵਾਸਤੇ ਤੁਰੰਤ ਦੌੜਦਾ ਹੈ। ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪਿਠ ਦੀ ਦਰਦ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ:

1. ਸਲਿਪ ਡਿਸਕ : ਜਦ ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਮਾਸ ਦਾ ਟੁਕੜਾ (ਡਿਸਕ) ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਿਸਕ ਕੇ ਨਰਵ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਦਰਦ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਲਿਪ ਡਿਸਕ ਦੀ ਦਰਦ ਕਹਿ ਦਿਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਪਿਠ 'ਚ ਦਰਦ ਰਹਿਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਇਹ ਦਰਦ ਚੂਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਲੱਤਾਂ ਵਿਚ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਿਐਟਕਾ ਦੀ ਦਰਦ ਵੀ ਕਹਿ ਦਿਦੇ ਹਾਂ।

2. ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਮਣਕਿਆਂ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼: ਇਹ ਐਨਕਨੈਂਸਿੰਗ ਸਪੋਡੇਲਾਈਟਿਸ ਨਾਮ ਦੀ ਇਕ ਆਮ ਜ਼ਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਣਕਿਆਂ ਦੀ ਲਚਕ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮਣਕੇ ਆਪਸ 'ਚ ਜੁੜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਪਿਠ ਵੱਟੇ ਵਾਂਗ ਸਖਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪਿਠ 'ਚ ਦਰਦ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਦ ਸਵੇਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਉ-ਜਿਉ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਇਹ ਦਰਦ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਘਟਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਕੁਦਰਤੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਖਾਨਦਾਨੀ ਵੀ।

3. ਨਾਡਾਂ ਜਾਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਰਸੋਲੀ : ਕਈ ਵਾਰ ਨਾਡਾਂ ਜਾਂ ਹੱਡੀਆਂ 'ਚ ਰਸੋਲੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਿਠ ਦਰਦ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਐਮ. ਆਰ. ਆਈ./ਸਕੈਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਸੋਲੀ ਕੱਢਾਵੇਗ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਦ ਸੱਤਿਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਰਾਮ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਭੁੱਖ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਰ ਘੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

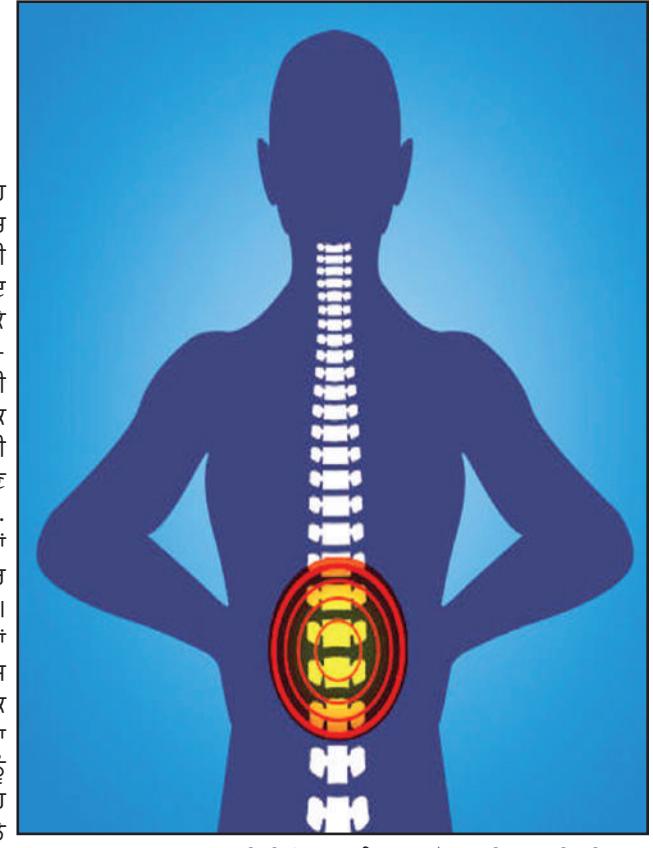
4. ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ 'ਚ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਲੱਗਣਾ: ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ 'ਚ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਵੀ ਪਿਠ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਦ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਲਕਾ-ਹਲਕਾ ਬੁਖਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਤ੍ਰੈਲੀਆਂ ਵੀ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

5. ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਖੋਖਲਾਪਨ: ਸਾਨੂੰ ਫੈਕਸ ਸਕੈਨ ਤੋਂ ਖੋਖਲਾਪਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਈ ਇਹੋ ਜ਼ਿਹੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹੋਂਦਾਂ 'ਚ ਆਈਅ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖੋਖਲਾਪਨ ਨੂੰ ਅਗਹਾਂ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਟੀਕਾ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਵੀ ਖੋਖਲਾਪਨ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹੱਡੀਆਂ

'ਚ ਜਾਨ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਲਾਜ : ਇਥੇ ਮੈਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਰਦ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਦ-ਨਿਵਾਰਕ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਗੋਲੀਆਂ ਜਾਂ ਟੀਕੇ ਮਰੀਜ਼ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਿਧਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਅਮਰੀਕਨ ਸੀ. ਡੀ. ਡੀ. ਬੈਰੋਪੀ ਰਾਹੀਂ ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਬਗੈਰ ਆਪ੍ਰੋਸ਼ਨ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਿਠ ਦੀ ਦਰਦ ਸਲਿਪ ਡਿਸਕ ਜਾਂ ਸ਼ਿਅਮੈਟਿਕਾ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਬੈਰੋਪੀ ਰਾਹੀਂ ਬਗੈਰ ਆਪ੍ਰੋਸ਼ਨ ਡਿਸਕ ਦਾ ਨਰਵ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਦਬਾਅ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਦ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਰੋਪੀ ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੌਜੂਦ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਨਾਡਾਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੀ. ਡੀ. ਡੀ. ਰਾਹੀਂ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੀਰ-ਫਾਤ ਜਾਂ ਬੇਹੋਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ, ਆਪ੍ਰੋਸ਼ਨ ਨਾਲੋਂ

ਖਰਚ ਵੀ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਕਿ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਠੀਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਆਪਣਾ ਹੋਜਾਨਾਮੀ ਕੰਮ (ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ) ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸਪਰੇਅ ਕਾਰਨ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਇਹ ਕਿਹੜੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਯੁੱਗ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ। ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਮਣਕਿਆਂ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਹਿਰ ਬੀਜੇ ਹਾਂ, ਜ਼ਹਿਰ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਜ਼ਹਿਰ ਪੀਂਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਹਵਾ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਸਾਹ ਭਰਦੇ ਹਾਂ। ਬੇਸ਼ੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਸਪਰੇਅ ਨਾਲ ਫਸਲੀ ਪੈਦਾਵਾਰ 'ਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਧੀਆਂ

ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਸਪਰੇਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਕੰਡੇ ਕੇ ਮੰਡੀ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸਪਰੇਅ ਵਾਲੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ 'ਤੇ ਸਪਰੇਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੱਤ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਦਿਨ ਤੱਕ ਸਪਰੇਅ ਕੀਤੇ ਫਲਾਂ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵੱਲ ਕੋਈ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸੁੱਕੀਆਂ ਦਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਸਰੀ ਤੇ ਸੁੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਮ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਪਰੇਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੜੀ ਗੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਾਲ ਸਪਰੇਅ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਕੈਨੀਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵਧਦੇ ਖਾਲ, ਨਹਿਰ ਜਾਂ ਸੂਝਿਆਂ ਵਿਚ ਧੋਇਆ ਜਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਏ ਡੱਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਹੀ ਖਤਰੇ 'ਚ ਨਾ ਪਾਓ ਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਇੱਨੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਨਾ ਬਣੋ। ਫਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਸਪਰੇਅ ਕਰੋ। ਸਪਰੇਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਗੁਰਜ ਕਰੋ। ਖਾਲੀ ਹੋਏ ਡੱਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਦੇ

ਪਾਣੀਆਂ 'ਚ ਸੁੱਟਣ ਜਾਂ ਧੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਰਤੀ 'ਚ ਦਬਾਵ ਦਿਓ। ਇਸ ਵਿਚ ਹੋਣੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਭੁਰੀ ਅਤੇ ਬੁਰਦਰੀ ਰੋਟੀ ਬਣਦੀ ਸੀ। ਛਾਲਾਂ ਦੀ ਜਦੋਂ ਭਾਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਆਟਾ ਵੀ ਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਛਾਣੇ ਆਟੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਾਫ਼ ਤੇ ਚਿਟੀ ਬਣੀ ਅਤੇ ਕੂਲੀ ਵੀ ਇਸੇ ਲਈ ਬੰਦੇ ਦੀ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਾਈ ਬੱਸ ਤਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਟਾ ਛਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਹਰ ਯੁੱਗ ਦੇ ਸਮਾਜ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਦੁਧਾਰੂ

ਚਿੱਲੀ ਵਿਚ ਖੱਬੇ ਪੱਖ ਦਾ ਮੁੜ ਉਭਾਰ

ਲੈਟਿਨ ਅਮਰੀਕੀ ਮੁਲਕ ਚਿੱਲੀ ਵਿਚ 1970 ਵਿਚ ਸਲਵਾਏਰ ਅਲੈਂਦੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 28ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ, ਅਮਰੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਨਰਲ ਅਗਸਤ ਪਿਨੋਸੇ ਨੇ ਫੌਜੀ ਤਖਤਾ ਪਲਟ ਦੌਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 1973 ਤੋਂ 1990 ਤੱਕ ਚਿੱਲੀ ਵਿਚ 17 ਸਾਲ ਫੌਜੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਰਾਜ ਰਿਹਾ। 1990 ਵਿਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਹੋਈ ਪਰ ਕੁਲ ਜਮ੍ਹਾਂ-ਜੋੜ ਵਿਚ ਦੱਖਣਪੰਥੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਬੋਲਬਾਲਾ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਚਿੱਲੀ ਅੰਦਰ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਦੌਰ ਵੇਲੇ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੀ ਚੱਲ ਹੈ। ਹੁਣ ਚਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾ ਵਿਚ 35 ਸਾਲਾ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਨੌਜਵਾਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂ ਗਾਬਰੀਅਲ ਬੋਰਿਸ ਨੇ 56% ਵੋਟ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਦੱਖਣਪੰਥੀ ਜੋਸ ਅੰਤੇਨਿਓ ਕਾਸਟ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਚਿੱਲੀ ਅੰਦਰ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਦਾਹਕਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਖਣਪੰਥੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਅਗਸਤ ਪਿਨੋਸੇ ਦੀਆਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਪੱਖੀ ਮੁਕਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। 2018 ਵਿਚ ਚਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਗੱਠਸੜ ਨਾਲ 'ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ' ਨਾਮ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪਾਰਟੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਸੀ। ਚਿੱਲੀ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਸੱਤਾ ਧਿਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਾਤਾਵਰਨ, ਖਣਨ ਨੀਤੀ, ਸਬਵੇਅ ਕਿਰਾਇਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ, ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮੁੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲਗਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬੋਰਿਸ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਪਾਪੁਲਰ ਨੌਜਵਾਨ ਚਿਹਰਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ 2006 ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦੋਲਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਿੱਲੀ ਵਿਚ 'ਪੈਗੂਇਨ ਕ੍ਰਾਂਟੀ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਜਾਰੀ ਰੂਪ ਵਜੋਂ 2011-13 ਦੇ ਬਹੁ-ਚਰਚਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਆਗੂ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੰਗਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਫ਼ਤ ਅਤੇ ਸਭ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ

ਮੁੱਖ ਸੀ, ਤੇ ਇਹ ਮੰਗ ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਚਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਹੱਕ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਕ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਲੀ ਖਤਮ ਕਰਨ, 'ਸੁਪਰ ਅਮੀਰਾਂ' ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਬੋਰਿਸ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੰਦੇ ਸਨ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਦੱਖਣਪੰਥੀ ਲੀਡਰ ਕਾਸਟ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ ਵਰਗੇ ਮੁੜਿਆਂ ਤੇ ਸਖਤ ਰੁਖ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿੱਲੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਰੁਕਾਵਟ' ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਅਗਸਤ ਪਿਨੋਸੇ ਦੀ 'ਆਰਥਿਕ ਵਿਰਾਸਤ' ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ।

ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਿਸ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਚਿੱਲੀ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਾਲੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ, ਕੰਮ ਦਾ ਹਫ਼ਤਾ 45 ਤੋਂ 40 ਥੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਘਟਾਉਣ, ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਵਿਚਲੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੱਲ ਕਰਨ, ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੋਕ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਦੇਸ

ਵਾਤਾਵਰਨ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਤਜ਼ੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਖਣਨ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਰੋਕਣ, ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪਿੱਤਰਸੱਤਾ ਨਕਾਰਨ, ਚਿੱਲੀ ਦੀ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਮੁਕਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। 1990 ਵਿਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਹੋਈ ਪਰ ਕੁਲ ਜਮ੍ਹਾਂ-ਜੋੜ ਵਿਚ ਦੱਖਣਪੰਥੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਬੋਲਬਾਲਾ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਚਿੱਲੀ ਅੰਦਰ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਦੌਰ ਵੇਲੇ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੀ ਚੱਲ ਹੈ। ਹੁਣ ਚਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾ ਵਿਚ 35 ਸਾਲਾ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਨੌਜਵਾਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂ ਗਾਬਰੀਅਲ ਬੋਰਿਸ ਨੇ 56% ਵੋਟ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਦੱਖਣਪੰਥੀ ਜੋਸ ਅੰਤੇਨਿਓ ਕਾਸਟ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਚਿੱਲੀ ਅੰਦਰ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਲਈ ਦਾਹਕਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਖਣਪੰਥੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਅਗਸਤ ਪਿਨੋਸੇ ਦੀਆਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਪੱਖੀ ਮੁਕਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। 2018 ਵਿਚ ਚਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਗੱਠਸੜ ਨਾਲ 'ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ' ਨਾਮ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪਾਰਟੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਸੀ। ਚਿੱਲੀ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਸੱਤਾ ਧਿਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਾਤਾਵਰਨ, ਖਣਨ ਨੀਤੀ, ਸਬਵੇਅ ਕਿਰਾਇਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ, ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮੁੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲਗਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬੋਰਿਸ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਪਾਪੁਲਰ ਨੌਜਵਾਨ ਚਿਹਰਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ 2006 ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦੋਲਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਿੱਲੀ ਵਿਚ 'ਪੈਗੂਇਨ ਕ੍ਰਾਂਟੀ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਜਾਰੀ ਰੂਪ ਵਜੋਂ 2011-13 ਦੇ ਬਹੁ-ਚਰਚਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਆਗੂ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੰਗਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਫ਼ਤ ਅਤੇ ਸਭ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ

ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਪਿਰ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਰਮਾਇਆ ਇਹੀ ਖੇਡ ਚਿੱਲੀ ਅੰਦਰ ਵੀ ਖੇਡੇਗਾ। ਚਿੱਲੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਰੀਤੁੰ ਤਾਬਾ ਬਰਾਮਦ ਹੈ ਜੋ ਚਿੱਲੀ ਦੀ ਕੁਲ ਘਰੇਲੂ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ 20% ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਰਾਮਦ ਸੰਸਾਰ ਮੰਡੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਤਾਬਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਜੇ ਚਿੱਲੀ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦ ਦਾ ਪੰਪੂਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਕਬਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ"

ਇਸ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਆਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਿਰਨ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਲਾਤੀਨੀ

ਮਨਦੀਖ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀਆਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਬਦਲ ਰਹੇ ਸਿਆਸੀ ਮੁਡ ਅਤੇ 'ਗੁਲਾਬੀ ਲਾਹਿਰਾ' ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਹੁਲਸ ਹੈ। ਅਰਜਨਨੀਟਾਨਾ, ਪੇਰੂ, ਬੋਲੀਵੀਆ ਤੇ ਵੈਨੇਜ਼ੂਏਲਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਿੱਲੀ ਅੰਦਰ ਖੱਬੇ ਪੱਖ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਾ ਆਉਂਦੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਬਾਜ਼ਾਰੀਲ ਚੋਣਾਂ ਅੰਦਰ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀਆਂ ਲਈ ਸਾਜ਼ਗਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੁਲਾ ਦਿ ਸਿਲਵਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀਲ ਦਾ ਵੱਡਾ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਲੀਡਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀਲ ਦੇ ਲੋਕ ਦੱਖਣਪੰਥੀ ਜਾਇਰ ਬੋਲਸੋਨਾਰੇ ਦੀਆਂ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਿਉਥਾ, ਪੇਰੂ, ਕੋਲੰਬੀਆ ਸਮੇਤ ਬਾਕੀ ਲਾਤੀਨੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਜਿੱਤ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜੇ ਹਨ, ਉਥੋਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਬੰਧ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਵੀ ਆਗੂ ਸਨ। ਗਾਬਰੀਅਲ ਬੋਰਿਸ ਇਸੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਚਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਤਾ ਸਿਧਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਹੈ। ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਆਮ ਰੁਝਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਚਿੱਲੀ ਅੰਦਰ ਸਾਮਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਕਾਂਗ ਦਾ ਉਭਾਰ ਹਾਂਥੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਖੰਨੀ ਨਹੀਂ ਉਡਰ ਸਕਦੀ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ, ਚਿੱਲੀ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੱਖਣਪੰਥੀ ਤਕਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ

ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਸੁੱਤੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਜਿਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਧਾਰ ਜਿਥੇ ਖੰਚੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਲੋਕਿਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਫਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭੇਦ, ਰੋਮਾਂਚ ਅਤੇ ਖੋਫ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸਫਰ। ਖੂਨ ਜਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਾਕੇ, ਹੋਸ ਉਡਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ। ਸਭ ਕੁਝ ਅੱਖਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਪਰੋ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ-ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ। ਇਹ 'ਕੂਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ' ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਕਦ-ਗਿਰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਵਿਚ ਇਹੋ-ਜਿਹੀਆਂ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਾਇਦ ਇਥੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਤ-ਲੋਕ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਰੂਹ ਭਟਕਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਨਸਾਨੀ ਬੁਹ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਰਜਿਦ ਵਸਤੂ ਵੀ ਭੂਤ ਬਣ ਕੇ ਭਟਕ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੱਲ ਜ਼ਹਾਂ ਅਟਪਟੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਭੂਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਮ ਲੋਕ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਵਿਗਿਆਨੀ ਵੀ ਉਦੋਂ ਚੱਕਰ ਖਾ ਗਏ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ।

10 ਜੁਲਾਈ 1937 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪੁਲ ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਬ੍ਰਿਜ਼ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੱਖਤ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂਬਾਦ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੁਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਸੁਪਨਾ ਸੀ। ਪੁਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੌਰਾਨ ਸੈਂਕਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਅਤਿੱਕੇ ਆਏ ਸਨ, ਅਨੌਕਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪੁਲ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਸ਼ੀਅਨਾਂ ਨੇ ਹਾਰ ਨਾ ਮੰਨੀ ਅਤੇ ਲੱਖ ਅਤਿੱਕਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਲ ਬਣਾ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

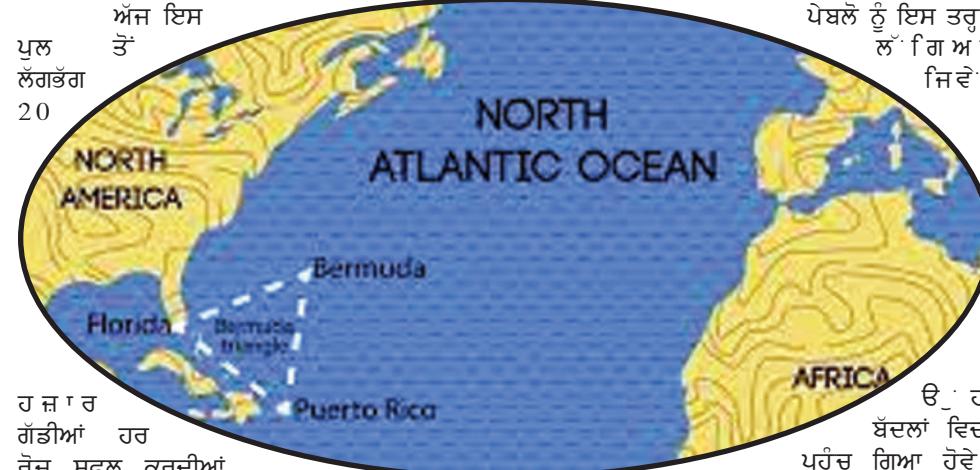
ਅੱਜ ਇਸ

ਪੁਲ

ਤੋਂ

ਲੱਗਭੱਗ

20

ਹੋਰ ਗੱਡੀਆਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਫਲ ਕਰਦੀਆਂ

ਹਨ। ਪੁਲ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਲੱਗ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੁਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ- ਇਹ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ 220 ਫੁੱਟ ਉੱਪਰ ਬਣਿਆ ਹੈ।

ਚਾਂਦੀਨੀ ਰਾਤ ਵਿਚ ਪੁਲ ਦੀ ਪਰਛਾਈ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਆਨੰਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਨੰਦ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਇਕ ਹੋਰ ਆਨੰਦ ਹੈ, ਜੋ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਸਰਦ ਲਿਹਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ ਲੋਕਾਂ, ਪ੍ਰੇਸ਼ਨੀ ਜੋਤਿਆਂ ਨੇ ਪੁਲ ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਅੱਜੱਕੱਲੁ, ਦੋ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਬ੍ਰਿਜ਼ ਦੇ ਹੇਠਾਂ, ਜਿਥੇ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਛੁੱਹਦਾ ਹੋਇਆ ਸਮੁੰਦਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਸੌਤੀ ਜਲ ਮਾਰਗ ਵੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਭੂਤ ਇਸੇ ਸੌਤੇ ਜਲ ਮਾਰਗ ਦੇ ਅਸ-ਪਾਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਇਸੇ ਸੌਤੇ ਜਲ ਮਾਰਗ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਲੱਗਭੱਗ 110 ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਇਸ ਜਲ-ਮਾਰਗ ਵਿਚ ਢੁੱਬੇ ਜਾਂ ਟਕਰਾ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਲ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਮੌਟੀ ਚਾਦਰ ਛਾਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਲਿਹਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਤਾਂ ਮੰਨਿਆ ਪਰ ਉਹ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸੇ ਇਥੇ ਹੀ ਕਿਉਂ ਹੋਏ ਹਨ? ਹਵਾ ਇਥੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਦਿਸ਼ਾ ਕਿਉਂ ਬਦਲਦੀ ਹੈ? ਇਥੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਲਿਹਰਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕਦਮ ਤੇਜ਼ੀ ਕਿਉਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ?

ਸਭ ਤੋਂ ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ 2 ਵੱਜ ਕੇ 20 ਮਿੰਟ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਕੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਇਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸਬਾਨ ਇਕ, ਸਮਾਂ ਇੱਕ। ਵਿਗਿਆਨੀ ਅੱਜ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੁਹੁੰਚ ਸਕੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ

ਸਾਨ-ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਦੀ ਖਾੜੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਸਾਗਰ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਸੰਕੀਰਣ ਜਲ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ ਅੱਸੂਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਿਨੇ ਵੀ ਹਾਦਸੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਆਦਾਤਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ-ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ। ਇਹ 'ਕੂਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ' ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਕਦ-ਗਿਰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਵਿਚ ਇਹੋ-ਜਿਹੀਆਂ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਾਇਦ ਇਥੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਤ-ਲੋਕ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਰੂਹ ਭਟਕਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਨਸਾਨੀ ਬੁਹ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਰਜਿਦ ਵਸਤੂ ਵੀ ਭੂਤ ਬਣ ਕੇ ਭਟਕ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੱਲ ਜ਼ਹਾਂ ਅਟਪਟੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਭੂਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਮ ਲੋਕ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਵਿਗਿਆਨੀ ਵੀ ਉਦੋਂ ਚੱਕਰ ਖਾ ਗਏ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ।

ਅਜੀਹੀ ਹੀ ਇਕ ਅਲੋਕਿਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਪੇਬਲ ਹੋਗਾਰਟ ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਰ ਹੈ।

ਅਗਸਤ 2004 ਦੀ 19 ਤਾਰੀਖ ਸੀ। ਆਸਮਾਨ ਸਾਫ਼ ਸੀ। ਤਾਰੇ ਛਿਲਸਿਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੇਬਲ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਬੋਟ ਰਾਹੀਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਘੁੰਮਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁੰਦ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਮੌਸਮ ਸਾਫ਼ ਸੀ। ਹਵਾ ਸਾਫ਼ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਪੇਬਲ ਨੇ 'ਏਅਰ ਬੋਟ' ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੌਤੇ ਜਲ ਮਾਰਗ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਪੁਹੁੰਚ ਦੀ ਮੌਤੀ ਚਾਦਰ ਛਾ ਗਈ।

ਪੇਬਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗ ਆ ਜਿਵੇ..

ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਉਸਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਹੋਸ ਆਈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਲਿਆ। ਪੇਬਲ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਿਆ ਹੋਣਾ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਗੋਲਡਨ ਬ੍ਰਿਜ਼ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਢੁੱਬ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਭਲਾਂ ਕਿਵੇਂ ਯਕੀਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਪੁਰਾ

ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਉਸਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਈ। ਜਹਾਜ਼ ਭੁੱਬਣ ਦੀ

ਗੱਲ ਪੇਬਲ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਟੁੱਕੜਾ ਵੀ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਪਿਲਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਬ੍ਰਿਜ਼ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਟਕਰਾਉਣ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਬੇਸ਼ਕ ਹੀ ਮਜ਼ਾਕ ਸਮਝ ਕੇ ਹੱਸ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਪੇਬਲ ਨੇ ਜੋ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੱਚ ਸੀ। ਆਜਿਹੀਆਂ ਭੂਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ।

ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਪ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਕੇਨਿਸਨ ਨੇ ਵੀ ਪੇਬਲ ਨਾਲ ਮਿ

ਕੀ ਉਮਰ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਅਜਕਲ, ਸਾਈਸਟਾਨ ਨੇ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਈਜ਼ਾਦ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨੁਖ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਰਿਸਟ-ਪ੍ਰਸਟ ਜੀਵਨ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜੋ ਲੋਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੈਰ ਜਾਂ ਕਸਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਹੀ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਲੋਕੀ ਤੋਂ ਤੱਦੁਸਤ ਉਮਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਆਲਸੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੈਰ ਜਾਂ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲਗਾਤਾਰ ਫਰਾਈਡ ਪਕਵਾਨ, ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ ਖਾਂਦੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਸ਼ਾਨ ਘਾਟ ਜਲਦੀ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੀ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਫੈਸਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 100 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਨਾ ਕੋਈ ਸੋਟੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਐਨਕ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 114 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ।

15 ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਜੋ ਸੈਕਟਰ 20, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਜਵਾਨ-ਜਹਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 135, 123, 118 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸਖਸੀਅਤ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ 125 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ।

ਸਵਾਮੀ ਅਧਿਆਤਮਾਨੰਦ ਜੀ ਨੂੰ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਔਰਤ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜੋ ਯੋਗ ਸੈਟਰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 97 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ।

ਸਵਾਮੀ ਜੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਉਹ ਸੈਟਰ ਕੌਂਕਣ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ? ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ, ਉਸ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਸਵਾਮੀ ਜੀ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸੀ? ਇਕ ਸੌ ਅਨਾਂਦ ਸਾਲ, ਉਸ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

ਸੰਨ 1976 ਵਿਚ ਇਕ ਗਰੀਕ ਨਿਵਾਸੀ, ਮਿਤਰੀ ਦੀ ਲੋਰਡੈਂਡਿਸ ਨੇ ਮੈਰਾਥਨ ਤੋਂ ਏਥਨੇਜ ਤੱਕ ਦੀ ਦੌੜ 7 ਘੰਟੇ 33 ਮਿਟਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 98 ਵਰਿਅਂ ਦੀ ਸੀ।

ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁਖ ਲੰਗੀ ਉਮਰ ਦਾ ਅਸਲ ਆਨੰਦ ਤਾਂ ਹੀ ਮਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਖੋਂ ਪੂਰਾ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਵੇ, ਨਿੱਜੀ ਤਾਂ ਕਰੋਤਾਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿਚ, ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ, ਬਿਧਰ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਜਾਂ ਵਰਗਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਸਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

-ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਕਦੇ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਉੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫਿਰ ਕੀ ਕਰੀਏ? ਕਿਹੜਾ ਕੁਸਤਾ ਖਾਈਏ? ਕਿਸ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਸਿੱਖੀਏ? ਕਿਸੇ ਪੰਡਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਾਖ ਕਰਵਾਈਏ? ਯੋਗ ਕਰੀਏ?

ਲੰਮੀ ਸੈਰ ਕਰੀਏ? ਕੀ ਸਿਰਫ ਸਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਹੀ ਖਾਈਏ? ਕੀ ਮੰਦਰ/ਗਰਦਾਰੇ ਜਾ ਕੇ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਲਈ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰੀਏ! ਕੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਖਾਣੀ ਸੁਰੂ ਕਰੀਏ.. ਆਦਿ?

ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਦੇ ਭੋਗਣ ਦਾ ਹੱਲ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਣੋ:

1. ਰਾਤੀ ਜਲਦੀ ਸੌਂਵੋਂ ਤੇ ਤੱਤਕੇ ਜਲਦੀ ਉੱਠੋਂ।

2. ਆਪਣੀ ਕੁਖ ਤੋਂ ਇਕ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਧੀ ਰੋਟੀ ਘੱਟ ਖਾਓ।

3. 40 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਤਲੀਆਂ, ਖੋਏ ਤੇ ਮੈਦੇ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਘੱਟ ਖਾਓ।

4. ਜੇ ਕਾਹਲੀ, ਟੈਨਸਨ, ਤਣਾ ਜਾਂ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਚ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਭੋਜਨ ਨਾ ਖਾਓ।

5. 40 ਜਾਂ 50 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਮਕ ਤੇ ਘੰਡ ਖਾਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘਟਾ ਲਵੋ।

6. ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੱਛੇ ਤੌਲ ਨਾਲ ਮਾਲਿਸ ਕਰੋ।

7. ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਦੰਦ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪੇਟ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

8. ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਗ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਨਾ ਕਰੋ।

9. ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਸਭਾਅ ਸ਼ਾਂਤ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ਮਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਬਲਕਿ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁਟੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਈ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

10. ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ।

ਅਕਸਰ 60 ਤੋਂ 70 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਈ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ 30-35 ਸਾਲ ਦੇ ਜਵਾਨ ਸਮਝਣ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੈਰ, ਜਾਗਿੰਗ, ਵੇਟ ਲਿਫਟਿੰਗ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਸਰਤ ਆਪਣੀ ਹਿੰਮਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਕਲੀਫ ਦੇ ਵੱਧ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁਟੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਈ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕਿਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਭੋਜਨ, ਸੈਰ, ਕਸਰਤ ਤੇ ਮਾਲਿਸ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੀ ਚਮਤਕਾਰੀ ਤਕਨੀਕ ਸਿੱਖੀਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ, ਬ੍ਰੇਨ ਹੈਮਿਗੇਜ਼ ਜਾਂ ਲੀਵਰ ਤੇ ਕਿਡਨੀ ਫੇਲੀਅਰ ਆਦਿ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕੀਏ।

ਆਸਾਨ ਕਸਰਤਾਂ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਸਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

-ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਕਦੇ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਉੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫਿਰ ਕੀ ਕਰੀਏ? ਕਿਹੜਾ ਕੁਸਤਾ ਖਾਈਏ?

ਕਿਸ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਸਿੱਖੀਏ? ਕਿਸੇ ਪੰਡਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਾਖ ਕਰਵਾਈਏ?

ਲੰਮੀ ਸੈਰ ਕਰੀਏ?

ਕੀ ਸਿਰਫ ਸਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਹੀ ਖਾਈਏ?

ਕੀ ਮੰਦਰ/ਗਰਦਾਰੇ ਜਾਂ ਕਾਹਲੀ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰੀਏ?

ਕੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਖਾਣੀ ਸੁਰੂ ਕਰੀਏ.. ਆਦਿ?

ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਦੇ ਭੋਗਣ ਦਾ ਹੱਲ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਣੋ:

1. ਰਾਤੀ ਜਲਦੀ ਸੌਂਵੋਂ ਤੇ ਤੱਤਕੇ ਜਲਦੀ ਉੱਠੋਂ।

2. ਆਪਣੀ ਕੁਖ ਤੋਂ ਇਕ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਧੀ ਰੋਟੀ ਘੱਟ ਖਾਓ।

3. 40 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਤਲੀਆਂ, ਖੋਏ ਤੇ ਮੈਦੇ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਘੱਟ ਖਾਓ।

4. ਜੇ ਕਾਹਲੀ, ਟੈਨਸਨ, ਤਣਾ ਜਾਂ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਚ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਨਾ ਖਾਓ।

5. 40 ਜਾਂ 50 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਮਕ ਤੇ ਘੰਡ ਖਾਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘਟਾ ਲਵੋ।

6. ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੱਛੇ ਤੌਲ ਨਾਲ ਮਾਲਿਸ ਕਰੋ।

7. ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕ

ਬੀਤੇ ਸਾਲ 2021 ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ

ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਰਥਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਕੈਪੀਟਲ ਹਿੱਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿ ਸਭ ਦੀ ਸਹੀਕਰ ਨੈਨਸੀ ਪੇਲੋਸੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਮੰਚ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਫੇਟੋ 6 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋ ਬਾਇਡਨ ਦੀ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੈਪੀਟਲ ਹਿੱਲ 'ਚ ਬੈਠਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਉਥੇ ਹਿੱਸਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕਈਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਲਾ ਧੱਬਾ ਦੱਸਿਆ।

ਇਸ ਸਾਲ 20 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ (ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ) ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ। ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਿਆਹਫਾਮ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਦੱਖਣੀ ਏਸੀਆਈ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਡਾਗਲਸ ਐਮਹੌਫ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸੋਨੀਆ ਸੋਡੇਮੋਅਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਗੁਪਤਤਾ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ।

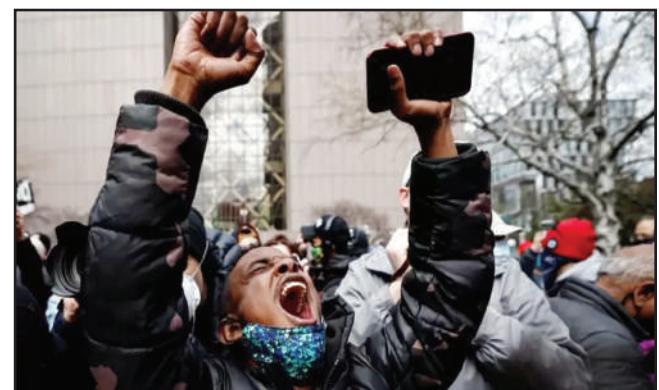
ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਮਈ ਦੌਰਾਨ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭੇਜੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਵਿਜੇ ਰਾਜੂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਬੰਗਲੋਰ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਇਲਾਕੇ ਗਿਡੇਨਹੱਲੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਵਿੱਚ ਰੋਂਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਫਲੋਰੀਡਾ 'ਚ ਮਿਆਮੀ ਨੇੜੇ ਸਰਫਸਾਈਡ 'ਚ ਛਿੱਗੀ ਇੱਕ 12-ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਲਬੇ ਵਿੱਚ ਜਖਮੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਟੀਮਾਂ। 24 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਏ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ 98 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਹਾਦਸਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਵਧਪੇ।

ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਆਈਸਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰੇਕਯਾਵਿਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਫਾਗਰਾਦਾਲਸ਼ਿਆਲ ਜੁਆਲਾਮੂਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਗਦਾ ਹੋਇਆ ਲਾਵਾ। ਇਹ ਜਵਾਲਾਮੂਲੀ ਇਸੇ ਸਾਲ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ 800 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਿਦਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿਆਹਫਾਮ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਰਜ ਫਲਾਇਡ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ, ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡੇਰੇਕ ਸਾਵਿਨ ਨੂੰ ਅਪੈਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਨੀਆਪੋਲਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਨੇਪਿਨ ਕਾਊਂਟੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦੇ ਲੋਕ।

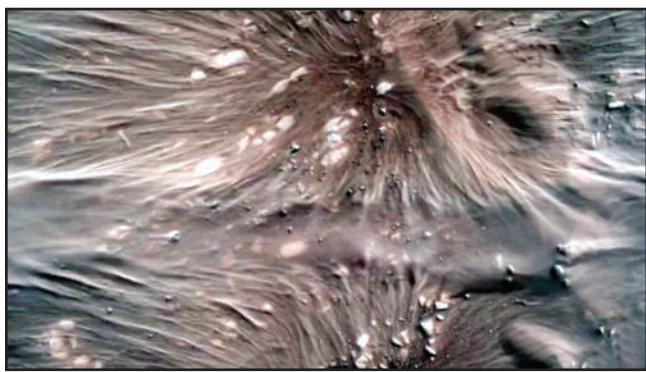
ਲੋਰੋਜ਼ੋ ਕੁਇਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ, 'ਟੁਗੈਂਦਰ' ਨਾਮ ਦੀ ਇਹ ਮਨਸੋਹੋਰ ਕਲਾਕਾਰੀ ਮਿਸਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਾਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗੀਜ਼ਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪਿਰਾਮਿਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰੱਖੀ ਗਈ। 'ਫੇਰਏਵਰ ਇੰਜਨਾਈ' ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਾਕਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੀਜ਼ਾ ਪਿਰਾਮਿਡ ਦੇ ਅਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਗਸਤ ਦੇ ਮੱਧ 'ਚ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਲੱਗ ਗਈ। ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਕਾਰਗੋ ਜਹਜ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਕੁਝ ਸੌ ਅਫਗਾਨ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ।

ਇਸ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਕਸਾਸ ਵਿੱਚ ਰੀਓ ਗ੍ਰਾਂਡ ਦੇ ਤੱਟ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਕੈਪ ਵਿੱਚ ਹੈਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਇੱਕ ਬਾਰਡਰ ਗਾਰਡ ਏਜੰਟ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਈ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣੀ ਪਈ ਸੀ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ 'ਤੇ ਘੋੜਸਵਾਰ ਏਜੰਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਗੁਲਾਮੀ ਯੂਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ।

ਮਾਰਸ ਪਰਸੀਵੈਂਸ ਰੋਵਰ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਮੰਗਲ ਦੀ ਸਤਹ ਦੀ ਤਸਵੀਰ। ਇਸ ਰੋਵਰ ਨੂੰ ਉਥੇ ਸੀਵਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਊਬਾ ਦੇ ਸੂਲੀਓ ਸੀਜ਼ਰ ਲਾ ਕਰੂਜ਼ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ 2020 ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹੈਵੀਵੇਟ ਮੁਕੋਬਾਜ਼ੀ ਚੈਪੀਅਨਸਿਪ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੀਨਲੈਂਡ 'ਚ ਇਲਲੀਸੈਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜੈਕਬਸਵੰਸ ਆਈਸ ਫਿਰਡ ਦੇ ਮੁਹਾਣੇ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਈਸਬਰਗ।

ਸਰਦੀਆਂ 'ਚ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹਨ ਮੂਲੀ ਦੇ ਯੱਤੇ

ਤੁਸੀਂ ਮੂਲੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਕੀ ਤੁਗੀਂ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਲਾਭ ਕੀ ਹਨ। ਮੰਨੋ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨੋ ਅਸਲ 'ਚ ਮੂਲੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਵੱਧ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਪੱਤਿਆਂ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਮੂਲੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਰਸ ਬਣਾ ਕੇ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਪੀ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮੂਲੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੋ

ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਕਈ ਹੈਲਥ ਪ੍ਰੋਬਲਮਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੂਲੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਰੀਅਤ ਵਿੱਚ ਗੀਜ਼ਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪਿਰਾਮਿਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਪਾਚਨ ਸਬੰਧੀ ਰੋਗ ਨੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ ਅਤੇ ਪੇਟ ਫੁੱਲਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਮੂਲੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਰਸ ਬਣਾ ਕੇ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਪੀ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮੂਲੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਇਰਨ ਅਤੇ ਫਾਸਫੋਰਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੋ

ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਵਧਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ, ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ, ਥਿਆਮਿਨ ਵਰਗੇ ਖਣ੍ਹੇ ਖਣਿਆਂ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਕਾਵਟ ਨਾਲ ਲਭਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੀਮੀਆ ਅਤੇ ਹੀਮਾਗਲੋਬਿਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲੀ ਦੀਆਂ ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਮੂਲੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਰਸ ਬਣਾ ਕੇ ਰਾਇਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੂਲੀ ਦੇ ਪੱਤੇ ਸੋਜ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ

ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੂਲੀ ਦੀਆਂ ਸੁੱਕੀਆਂ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੀਸ ਕੇ ਬਰਬਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਬੋਡੂ ਜਿਹਾ ਪਾਣੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੇਸਟ ਬਣਾ ਲਵਾ। ਇਸ ਪੇਸਟ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਸੋਜ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਓ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਅ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮੂਲੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੂਲੀ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੋਡੀਅਮ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਨਮਕ ਦੀ ਕਮੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

</

MISSION PEAK BROKERS, INC.

For the best possible price and highest profit, call a Business Professional.

As the **President of Mission Peak Brokers, Inc.** and also a **Commercial Real Estate Broker**, I offer you guidance that is based on extensive experience in Sales. Acquisition and Financing of Commercial Real Estate and the purchase of businesses.

Mission Peak Brokers, Inc. is a leading **Business Brokerage** firm based in the San Francisco Bay Area providing the services required for the sale and acquisition of main street retail business opportunities and commercial real estate as well as an all-inclusive assistance with the business and commercial loan process.

We are here to secure your objectives through a standard of aggressive diligence, measurable integrity and the highest standard of excellence **knowing our client's satisfactions is our ultimate goal.**

CALL A PROFESSIONAL AND GET THE BEST POSSIBLE PRICES AND HIGHEST PROFITS

I am a top rated Business and Commercial Real Estate broker with vast experience in Sales.

**Acquisition and Financing
of Commercial Real Estate.**

**GET TOP
DOLLAR\$**

FOR YOUR COMMERCIAL PROPERTY

**CALL
TODAY
(510) 490-9705**

hrsidhu@gmail.com
www.missionpeakbrokers.com

**Harpreet "Harry" Sidhu, CBB
Broker/president**

BRE Lic #1433114
Broker Lic # 01792260

